

HØYDEPUNKTER I 2002

18. januar

Expert inngår avtale om overtakelse av Expert Danmark. Kjøpet gjennomføres i juni. Samtidig kjøper selskapet 7 prosent av aksjene i den danske hvitevarekjeden Elboda med rett til å kjøpe ytterligere 29 prosent.

18. januar

På Island inngår Expert og islandske Husasmiðjan avtale om etablering av et stormarked for forbrukerelektronikk i Reykjavik. 1. november overtok Expert 100 prosent av selskapet.

6. juni

Expert erverver 51 prosent av Expert Estland.

28. juni

Som et ledd i å rendyrke selskapet selges Eilag Teknikk til finske Onninen for NOK 742 millioner.

1. oktober

Selskapet beslutter å bytte navn til Expert.

15. oktober

Expert overtar Coop Powers elektromarkeder i Norge.

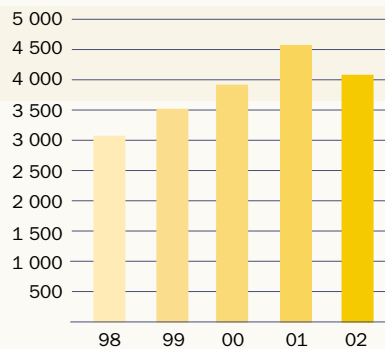
4. november

Trygve Holtskog etterfølger Arild Kristiansen som konsernsjef i Expert med virkning fra 1. januar 2003.

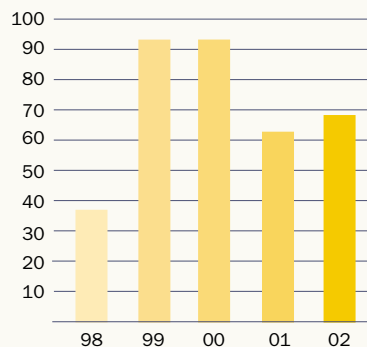
20. desember

Expert kjøper 49 prosent, med opsjon om kjøp av ytterligere 2 prosent innen tre år i det nyopprettede selskapet Power Hemelektronik AB, som overtar Coop Powers virksomhet i Sverige. Expert har opsjon på å overta resten av selskapet.

Driftsinntekter
NOK millioner

Årsoverskudd
NOK millioner

INNHold

Høydepunkter i 2002	2
Stafettpinnen går videre	4
Vi skal være ledende i vårt nordiske hjemmemarked	5
Årsberetning	6
Regnskap	11
Revisors beretning	26
Nøkkeltall	27
Experts posisjon i markedet	28
Kunsten å navigere	30
Aksjonærinformasjon	33
Organisasjon	36
Forretningsområder	38

Om Expert

Expert ASA er et børsnotert handelsselskap innen forbrukerelektronikk. Expert har virksomhet i Norge, Danmark, Sverige*, Estland og Island.

** Expert startet opp drift i Sverige i februar 2003.*

Expert ASA er 100 prosent eier av Expert Norge, Expert Danmark og Expert Island.

I tillegg eier selskapet 49 prosent av Power Hemelektronik AB (2003), 51 prosent av Finesco AS i Estland, 34 prosent av Christiania Belysning og 65 prosent av netthandelsselskapet Best-Buy.

Expert har i tillegg en 7 prosent eierandel i danske Elbodan, som er Danmarks største grossist innen hvitevarer.

Expert har sitt hovedkontor på Gjelleråsen utenfor Oslo i Nittedal kommune. Expert har sterk internasjonal tilknytning gjennom medlemskap i verdens største salgsorganisasjoner innen forbrukerelektronikk, Expert International og Expert Global.

På verdensbasis representerer Expert mer enn 7000 butikker og en omsetning på mer enn NOK 140 milliarder.

Stafettpinnen går videre

Etter nesten 17 år i sjefstolen overlot jeg stafettpinnen til Trygve Holtskog 1. januar i år.

Det har vært spennende, utfordrende og interessante år i en organisasjon som kontinuerlig har vært i utvikling. Vi er i dag en profesjonell organisasjon med et sterkt merkenavn og sterk markedsrett. Vi er representert i Norge, Danmark, Sverige, Island og Estland.

Jeg er stolt over å ha ledet denne organisasjonen og vil takke alle som har bidratt til den positive utviklingen - både medarbeidere og kunder. Jeg har stor tro på organisasjonens videre utvikling, og jeg ønsker Trygve Holtskog og hans team lykke til videre.

Takk for meg.

Arild Kristiansen
Tidligere konsernsjef

Vi skal være ledende i vårt nordiske hjemmemarked

Vi har tilbakelagt et av de viktigste årene i Experts historie. 2002 var året da selskapet helhjertet tok steget ut i en ensrettet satsing på forbrukerelektronikk. Expert fremstår i 2003 som et kundeorientert selskap med en klar strategi om å være ledende i vårt nordiske hjemmemarked.

I 2003 skal vi jobbe hardt for å styrke vår konkurransekraft ytterligere og øke vår markedsposisjon. Samtidig skal vi fokusere sterkt på å sikre god lønnsomhet.

På tross av et marked som ikke har vært som forventet har vi prestert bedre enn gjennomsnittet i bransjen i 2002. Vi har vist oss endringsdyktige. Allikevel er ikke resultatet for selskapet på høyde med hva vi selv mener er langsiktig mulig å prestere. Dette skyldes en generell nedgang i markedet. Fortløpende øker vår kompetanse på butikkdrift. Kombinert med vesentlig bedre innkjøp som har kommet kundene og butikkene til gode, gir dette oss forsterket tro på fremtiden.

Summen av alle detaljer er avgjørende for suksess. Gjennom fjoråret har vi fortsatt å bygge gode driftssystemer. Vi har brukt mye tid og ressurser til innarbeidelse av systemer som gir ytterligere profesjonalitet i driften. Alt vi foretar oss sentralt skal gjøre hverdagen enklere og mer lønnsom for butikkene.

Vår strategi for nordisk ekspansjon ble ytterligere tydeliggjort i 2002. Med ekspansjon i både Danmark og Sverige, samt Island og Estland, er vi en pådriver og ledende aktør i konsolideringen av et fragmentert nordisk marked. Økte volumer er en forutsetning for å styrke vår langsiktige konkurransekraft.

Vi vil i 2003 fortsette å jobbe aktivt for å bygge Expert som en ledende aktør i Norden, og gjennom styrket innkjøpsmakt øke vår lønnsomhet. Allerede ved inn-

gangen til dette året kunne vi se skalafordeler som en konsekvens av nordisk vekst.

Våre globale leverandører ser oss som en foretrukket partner. Det er vi stolte av, fordi det blant annet indikerer at vi holder riktig kurs med vår tydelige A-varemerkestrategi, hvor vi satser på kjente varemerker. Det forplikter oss, men også leverandørene i sterk grad, til å tilby våre kunder kvalitetsprodukter til meget konkurransedyktige priser og en kundeservice som bygger tillit hos Experts kunder.

På tross av dette vil vi vurdere bruk av egne varemerker. Som et forsvarsverk mot stadig bransjeglidning forbereder vi oss på mulige endringer.

Expert vil i 2003 gjennomføre en økt satsing på kompetanse og service i hele kjeden. Våre ettermarkedstjenester skal ytterligere forbedres og gi oss forsterket tillit hos kundene. Ny og forbedret kjøpslov gir Expert mulighet til å synliggjøre den kompetanse og service selskapet har overfor kundene. Kundene skal være sikre på at de får en god og trygg handel hos Expert hvor deres rettigheter som forbruker blir ivarettatt.

Gjennom medlemskap i Initiativ for etisk handel vil Expert ta ansvar for en verdibasert forretningsstrategi. Vi har tatt, og vil fortsette å ta, et ansvar mot våre leverandører for at de produktene vi tilbyr er produsert innenfor standarder som vi kan innestå for.

Vi har også valgt å ta et aktivt standpunkt mot økende bruk av ekstrem vold og porno innen videospillsegmentet. Et rådgivende organ bestående av blant andre Forbrukerrådet og Barnevakten, vil i 2003 veilede oss i å sikre at Expert ikke tilbyr underholdning som inneholder ekstrem vold eller annet støtende

materiale som ikke er forenlig med vår profil.

Vi skal i 2003 fortsette å utvikle Expert som et lønnsomt selskap basert på våre grunnleggende verdier om mennesker, miljø og det samfunnet vi opererer i.

Jeg ønsker å rette en spesiell takk til den enkelte Expert-medarbeider for den innsatsen som er lagt ned i løpet av fjoråret. Sammen utvikler vi Nordens mest kundenvennlige forbrukerelektronikkjede. Gjennom finansiell styrke, god drift og kompetente medarbeidere skal vi levere det vi har lovet våre eiere – vekst og fortsatt lønnsomhet.

Expert vil legge vekt på å videreutvikle det gode forholdet til aksjonærene. Blant annet skal styrking av finans-/IR-området, samt nye og forbedrede internettsider gi enda bedre forståelse for selskapets utvikling.

Trygve Holtskog
Konsernsjef

ÅRSBERETNING

Året 2002 var året da Expert gjennom salget av Eilag Teknikk rendyrket selskapets strategi om en ensrettet satsing på forbrukerelektronikk. Expert fremstår i 2003 som en av Nordens ledende kjeder innen forbrukerelektronikk med virksomhet i Norge, Danmark, Sverige, Estland og Island.

Omsetningen for konsernet er for 2002 NOK 4 149,3 millioner, inkludert Eilag Teknikk fram til 30. juni 2002. Driftsresultatet er NOK 124,4 millioner mot NOK 147,0 millioner i 2001.

Omsetningen for videreført virksomhet er NOK 3 238,9 millioner i 2002 mot NOK 2 740,8 millioner i 2001. Driftsresultatet for videreført virksomhet er NOK 96,0 millioner mot NOK 129,4 millioner i 2001.

Resultatet før skatt er NOK 98,1 millioner mot NOK 101,6 millioner i 2001. Resultat pr. aksje er NOK 2,29 mot 2,09 i 2001.

Expert solgte i juni Norges største elektro-grossist Eilag Teknikk til det finske selskapet Onninen Oy for NOK 742 millioner. I forbindelse med salget ble det vedtatt å utbetale et ekstraordinært utbytte til aksjonærene på NOK 6,00.

Salget av Eilag Teknikk er avsluttet med unntak av enkelte forhold som skal avgjøres gjennom voldgift. På bakgrunn av dette har selskapet ikke bokført regnskapsmessig gevinst ved salget.

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet under forutsetningen om fortsatt drift er tilstede.

Expert endret navn på selskapet i oktober som følge av salget av Eilag Teknikk. Navnet ble endret fra Expert Eilag ASA til Expert ASA.

2002 var i tillegg preget av oppkjøpene av Expert Danmark, Coop Power i både Norge og Sverige, samt etablering på Island og sonderinger i det nordiske markedet.

Expert gjennomførte i juni erverv av 51 prosent av aksjene i Finesco i Estland. Finesco eier 10 butikker i Estland og har i tillegg en butikk tilknyttet på franchise-kontrakt. Finesco benytter varemerket Expert i det estiske markedet. Etableringen i Estland utvikler seg som planlagt med et positivt resultat i 2002.

Expert gjennomførte i juni oppkjøp av de resterende 89 prosent av aksjene i Expert Danmark. Overtagelsen av Expert Danmark har gått etter planen og selskapet har hatt en positiv utvikling siden Experts inntreden i juni 2002. Expert Danmark har en markedsandel innen brunevarer på 12 prosent gjennom 96 butikker og forhandlerne har en sisteleddsomsetning på NOK 900 millioner på årsbasis.

Expert overtok i oktober Coop Powers elektromarkeder i Norge. Varemerket Power ble ikke videreført i det norske markedet. Alle elektromarkedene ble omprofilert til Expert Bonus. Utviklingen er som forventet.

I tillegg etablerte Expert i desember et felleseid selskap sammen med Coop NKL BA (NKL) og Kooperativt Förbundet (KF) for overtakelse av Coop Powers 26 stormarkeder i Sverige. Det nye selskapet har fått navnet Power Hemelektronik AB og har vært operativt fra 1. februar 2003.

Expert Island startet i november det første Expert elektromarkedet på Island. Oppstarten på Island har vært svakere enn forventet.

Arild Kristiansen fratrådte som konsernsjef i Expert 31. desember 2002. Han vil være rådgiver i selskapet inntil han går av med pensjon i april 2003.

Arild Kristiansen ble ansatt i Expert 1. september 1986. I Kristiansens periode som leder av selskapet har omsetningen økt fra NOK 763 millioner til NOK 4 149 millioner i 2002. Styret i Expert vil takke Arild Kristiansen for hans langsiktige arbeid og betydelig innsats til aksjonærenes og selskapets beste.

Trygve Holtskog overtok som konsernsjef i Expert ASA etter Arild Kristiansen 1. januar 2003. Holtskog har vært adm.direktør i Expert Norge siden 1. november 2000.

Generalforsamlingen i Expert valgte 5. april 2002 Svein S. Jacobsen til styreformann. Samtidig ble Sverre Leiro valgt som nytt styremedlem. Selskapets ansatte valgte Steinar Rorgemoen som ny ansattes representant til styret.

Knut Johannes Helvik trådte ut av styret etter åtte år som styreformann. Bjørn Bjåstad trådte også ut av styret. Styret takker Knut Johannes Helvik og Bjørn Bjåstad for deres arbeid til selskapets beste.

Om Norge

Expert har 331 butikker i Norge profilert gjennom varemerkene Expert, Expert Bonus og El-Kjeden. Av disse er 54 helt eller delvis eiet av Expert Norge, mens de resterende er tilknyttet Expert på frivillig basis gjennom langsiktige kontrakter.

Omsetningen for Expert i Norge i 2002 ble NOK 2 873 millioner, som er en økning på 4,8 % målt mot fjorårets omsetning på NOK 2 741 millioner. Økningen må sees i sammenheng med oppkjøp av Coop Power i Norge. Omsetningen for Coop butikkene utgjør NOK 32,5 millioner av omsetningen for Expert i Norge i 2002.

Driftsresultatet for Expert i Norge ble NOK 90,1 millioner. Driftsresultatet for 2001 var NOK 124,1 millioner.

Hovedårsaken til nedgangen er at markedet for Expert i Norge har vært preget av svekkede rammebetingelser med en generell markedsnedgang på 1,5 prosent mot 2001. Innen de fleste segmentene har det vært stagnasjon eller nedgang, bortsett fra på lyd og bilde-produkter hvor det har vært en økning.

[kilde: EE-bransjen]

Expert i Norge opererer i et marked som er preget av to toneangivende aktører. Experts markedsandel i Norge er 27 prosent.

Expert er et av Norges mest kjente varemerker. En undersøkelse konkluderer med at nær hele den norske befolkning kjenner til Expert. Mer enn 80 prosent av befolkningen har et positivt inntrykk av Expert.

[kilde: Research International Feedback, juni 2002]

Experts tiltredelse av kjøpsopsjonen på sentrallageret i Skien med etterfølgende salg av bygget, har medført en positiv effekt på husleiekostnader som vil få effekt fra og med 2003.

Om Norden forøvrig

I Norden forøvrig hadde Expert i 2002 en omsetning på NOK 349,8 millioner. Følgende virksomheter er inkludert i markedsområdet:

Danmark

Expert Danmark er en betydelig aktør i Danmark innenfor markedet for forbruker-elektronikk og har en markedsandel på 12 prosent innen brunevaresegmentet. Dette representerer en butikkomsetning på NOK 900 millioner for forhandlerne. Expert Danmark ble overtatt 1. juni 2002. Omsetningen for Expert Danmark etter overtakelsen i 2002 utgjorde NOK 282,7 millioner.

Expert har 96 butikker i Danmark hvorav 82 er tilknyttet kjeden på franchise kontrakter, 13 på langsiktige kjedekontrakter og en egeneid.

Estland

Finesco (Expert Estland) har 10 egneide Expert butikker, samt en butikk på franchise-kontrakt. Omsetning for Finesco i 2002 er NOK 52,3 millioner.

Island

Expert Island åpnet sin første butikk 23. november 2002. Expert Island har én Expert butikk. Omsetningen for Expert Island var NOK 14,8 millioner (november/desember 2002).

Sverige

Oppstart for Power Hemelektronik var 1. februar 2003. Forventet omsetning for første hele driftsår er SEK 780 millioner.

Eiendom

Expert Eiendom hadde i 2002 et driftsresultat på NOK 13,6 millioner og et resultat før skatt på NOK 0,2 millioner. Expert Eiendom er et rent eiendoms-selskap. Etter salg av ni bygg i februar 2003 som ikke benyttes i videreført virksomhet, eier selskapet Experts hovedkontor på Gjelleråsen. Selskapet har ingen ansatte.

Byggene ble solgt for NOK 102 millioner og ga en regnskapsmessig gevinst på NOK 15 millioner, etter avsetning til garanti på NOK 5 millioner som morselskapet har stilt overfor de nye eierne. Gevinsten etter salget av byggene vil bli inntektsført i første kvartal 2003.

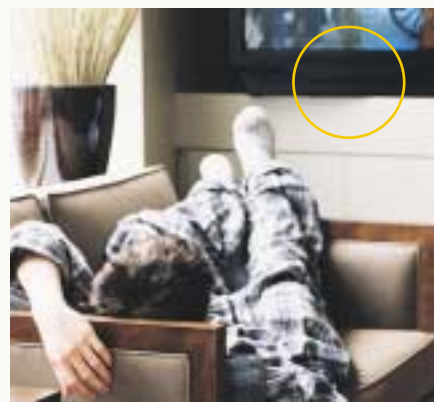
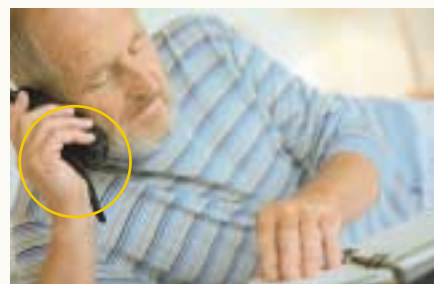
Likviditet og finansiering

Netto rentebærende gjeld er ved utgangen av 2002 NOK 31,8 millioner. Dette er en reduksjon på NOK 785 millioner i forhold til året før, noe som i hovedsak skyldes følgende forhold:

Salget av Eilag Teknikk sommeren 2002 tilførte selskapet NOK 742 millioner. Dette salget reduserte kundefordringene med NOK 312,9 millioner.

Kundefordringer på videreført virksomhet inkluderer pr. 31. desember 2002 Expert Danmark, Expert Island og Expert Estland i tillegg til Expert i Norge og utgjør NOK 310,6 millioner. Kundefordringer på de tre nye selskapene i balansen utgjør totalt NOK 101,2 millioner.

Leverandørgjelden fratrasket Eilag Teknikk har økt med NOK 210,5 millioner. Dette kan for en stor del tilskrives de oppkjøpte selskaper (NOK 136,4 millioner), samt at det rett før årsskiftet i 2001 ble foretatt en stor utbetaling til leverandører, mens tilsvarende utbetaling ikke fant sted i 2002.

Beholdningen av egne aksjer er i forhold til forrige årsskifte redusert med NOK 72,7 millioner. Dette skyldes først og fremst at oppgjøret for Expert Danmark i stor grad ble foretatt med egne aksjer.

Salget av Eilag Teknikk medførte også at låneinnskuddene til deres kunder ble ført over fra Expert ASA. Dette utgjorde NOK 50,0 millioner. Totale låneinnskudd pr. 31. desember 2002 utgjorde NOK 180,8 millioner.

Forhold som kan påvirke det ytre miljø, herunder helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Selskapet har som målsetting å gjennomføre sine aktiviteter uten at menneskers liv eller helse blir påført skade.

I Norge mottar Expert kasserte elektroprodukter som blir levert selskapets utsalgssteder. Dette sikrer at produktene blir ivarettatt på en for miljøet ansvarlig måte. Expert sikrer videre avhending av produktene i samsvar med eksisterende lovgivning for miljøfarlig avfall.

Expert driver selv ingen form for forurensende aktiviteter som påvirker det ytre miljø. Selskapet verken har eller planlegger å lagre forurensningskilder. Det forekommer heller ikke utslipp som påvirker eller forurensar det ytre miljø.

Etikk og sosialt ansvar

Expert vil i 2003 arbeide aktivt for å utarbeide et program for sosialt ansvar, herunder etiske retningslinjer og retningslinjer for etisk handel.

Gjennom utarbeidelse av etiske retningslinjer skal Expert jobbe aktivt for å legge til rette for at kjedens import bidrar til en sunn sosial og økonomisk utvikling i de landene som produserer varer til Experts sortiment.

Redegjørelse for arbeidsmiljø

Expert ASA med datterselskaper hadde pr. 31. desember 2002 til sammen 686 ansatte, hvorav 561 i Norge og 125 i Norden forøvrig.

De ansatte har tre representanter i styret.

Samarbeidet med ansatte-organisasjoner har forøvrig vært godt og gitt verdifulle bidrag til å løse selskapets utfordringer.

Sykefraværet i Norge var 7,41 prosent. Av dette utgjorde korttidsfraværet litt over halvparten. Expert vil gjennomføre tiltak for å redusere sykefraværet i 2003.

Egen prosjektleder for kompetanseutvikling er ansatt. Opplæring foregår gjennom kursvirksomhet og interaktiv opplæring via internett. Årlig kursplan vil bli utarbeidet for virksomheten.

Intranett er operativt og tilgjengelig for selskapets ledere og ansatte. Intranettet sikrer kommunikasjon og formidling av kunnskap mot kjedens ansatte.

Det har ikke vært registrert alvorlige ulykker i konsernet siste år. Styret bedømmer arbeidsmiljøet i konsernet som godt.

Likestilling

Antall kvinner ansatt i Expert med datterselskaper ved årsskiftet var 212.

Expert har pr. 31. desember 2002 et kvinnelig styremedlem. I 2003 er det ansatt en kvinne som inngår i konsernledelsen.

Expert har som målsetting å få flere kvinner i ledende stillinger i selskapet.

Corporate Governance

Styret ser positivt på at kapitalmarkedets aktører i økende grad stiller krav til børsnoterte selskapers styrings- og kontrollmekanismer og til innsyn i disse mekanismene. Selskapet legger derfor gjennom sin aksjonær- og informasjonspolicy

betydelig vekt på likebehandling av aksjonærer. Det legges videre vekt på at selskapets styre og ledelse besitter nødvendig uavhengighet og relevant kompetanse.

Styret har i 2002 hatt 15 styremøter. Styret har åtte styremedlemmer. Se aksjonærinformasjon for mer om styresammensetningen.

Utsikter for 2003

Expert vil i 2003 ytterligere forsterke fokuset på kjernevirksomheten og sikre operasjonell effektivisering.

Effekten av høye strømpriser og generell usikkerhet forventes å påvirke markedet mer enn effekten av rentenedgang. Expert forventer at totalmarkedet i første halvår 2003 vil være svakt fallende, men at markedet vil bedre seg i andre halvår.

Expert forbereder seg også på at aktører utenfor bransjen i større grad vil selge partier av "low-end" elektronikkprodukter.

Expert ønsker fortsatt å være en sentral aktør i konsolideringen av det nordiske forbrukerelektronikkmarkedet.

Fra venstre:

Svein S. Jacobsen, styrets formann, Ivar Jørgensen, nestformann, Håkon Slettebakken, Wenche Tuvrønningen, Steinar Rorgemoen, Jan Gunnar Hartvig, Bjørn Formo og Sverre Leiro.

Nittedal, 3. mars 2003
Styret i Expert ASA

Svein Jacobsen
Svein S. Jacobsen
Styrets formann

Ivar Jørgensen
Ivar Jørgensen
Nestformann

Steinar Rorgemoen
Steinar Rorgemoen

Jan Gunnar Hartvig
Jan Gunnar Hartvig

Bjørn Formo
Bjørn Formo

Wenche Tuvrønningen
Wenche Tuvrønningen

Sverre Leiro
Sverre Leiro

Håkon Slettebakken
Håkon Slettebakken

RESULTATREGNSKAP

2002	KONSERNET		Alle beløp i 1000 kroner	Noter	2002	EXPERT ASA	
	2001	2000				2001	2000
DRIFTSINNTEKTER/-KOSTNADER							
4 149 328	4 596 114	3 986 234	Driftsinntekter	1	56 395	67 379	64 679
3 185 642	3 552 233	3 174 530	Vareforbruk	2	0	0	0
320 524	351 518	234 196	Lønn og andre personalkostn.	4,8,18,19	38 777	41 723	22 002
428 736	461 399	365 797	Andre salgs- og adm. kostnader	3,19	15 571	29 862	40 107
90 026	83 981	63 555	Ordinære avskrivninger	13	5 526	4 366	2 570
4 024 928	4 449 131	3 838 078	Driftskostnader		59 874	75 951	64 679
124 400	146 983	148 156	Driftsresultat	1	-3 479	-8 572	0
-3 960	-1 167	-2	Resultatandel tilknyttede selskaper	10	-1 012	29	0
0	0	0	Resultatandel datterselskaper	9	59 857	52 701	71 186
FINANSINNTEKTER/-KOSTNADER							
49 166	27 072	22 945	Finansinntekter	4	64 700	83 620	63 667
-71 475	-71 325	-44 833	Finanskostnader	4	-35 904	-54 707	-33 810
-22 309	-44 253	-21 888	Netto finanskostnader		28 796	28 913	29 857
98 131	101 563	126 266	Resultat før skattekostnad		84 162	73 071	101 043
-28 334	-38 108	-32 928	Skattekostnad	6	-12 323	-6 488	-7 705
69 797	63 455	93 338	Årsoverskudd		71 839	66 583	93 338
-2 042	-504	0	Herav minoritetsinteresser		0	0	0
2,29	2,09	3,20	Resultat pr. aksje				
5,25	4,85	5,38	Kontantstrøm pr. aksje				
			Avsatt til utbytte		32 145	32 145	24 109
			Avsatt til fond for vurderingsforskjeller		58 845	63 748	71 186
			Overført fra annen egenkapital		-19 151	-29 310	-1 957
			Sum disponert resultat	15	71 839	66 583	93 338
			Avgitt konsernbidrag datter før skatteeffekt		0	25 452	4 630

BALANSE

KONSERNET		EXPERT ASA					
2002	2001	2000	Alle beløp i 1000 kroner	Noter	2002	2001	2000
EIENDELER							
Anleggsmidler							
Immaterielle eiendeler							
4 956	0	0	Utsatt skattefordel	7	3 704	5 273	29
332 499	448 145	440 732	Goodwill	13	0	0	0
337 455	448 145	440 732	Sum immaterielle eiendeler		3 704	5 273	29
Varige driftsmidler							
212 888	215 670	218 595	Tomter,bygninger og annen fast eiendom	13,17	0	0	0
167 308	161 356	144 546	Transportmidler,inventar,kontormaskiner o.l.	13	10 573	13 837	13 082
380 196	377 026	363 141	Sum varige driftsmidler		10 573	13 837	13 082
Finansielle anleggsmidler							
0	0	0	Aksjer i datterselskap	9	415 639	399 630	215 340
125 054	98 220	117 693	Langsiktige fordringer	5,12	428 884	944 579	1 290 646
38 832	52 264	5 301	Aksjer i tilknyttede foretak	10	25 011	28 939	1 000
6 342	747	1 001	Investeringer i aksjer og andeler	11	5	5	5
170 228	151 231	123 995	Sum finansielle anleggsmidler		869 539	1 373 153	1 506 991
887 879	976 402	927 868	Sum anleggsmidler		883 816	1 392 263	1 520 102
Omløpsmidler							
451 320	588 236	538 798	Varer	17	0	0	0
Fordringer							
310 618	553 527	482 806	Kundefordringer	3,17	0	0	0
72 120	10 905	164 156	Andre fordringer		25 991	1 011	68 724
382 738	564 432	646 962	Sum fordringer		25 991	1 011	68 724
0	16 991	22 046	Finansielle investeringer		0	16 991	22 046
161 967	54 099	148 876	Bankinnskudd, kontanter og lignende		303 863	1 614	3 615
996 025	1 223 758	1 356 682	Sum omløpsmidler		329 854	19 616	94 385
1 883 904	2 200 160	2 284 550	Sum eiendeler		1 213 670	1 411 879	1 614 487

2002	KONSERNET 2001	2000	Alle beløp i 1000 kroner	Noter	2002	EXPERT ASA 2001	2000
EGENKAPITAL OG GJELD							
Egenkapital							
Innskutt egenkapital							
160 724	160 724	160 724	Aksjekapital	14,15	160 724	160 724	160 724
-7 202	-14 202	-7 396	Egne aksjer	15,16	-7 202	-14 202	-7 396
0	0	74	Innskutt annen egenkapital	15	0	0	74
0	0	0	Overkursfond	15	315 200	508 070	508 070
153 522	146 522	153 402	Sum innskutt egenkapital		468 722	654 592	661 472
Opptjent egenkapital							
0	0	0	Fond for vurderingsforskjeller	15	218 271	159 426	95 678
609 752	701 055	721 944	Annen egenkapital	15	78 504	36 183	118 196
609 752	701 055	721 944	Sum opptjent egenkapital		296 775	195 609	213 874
4 010	476	0	Minoritetsinteresser	15	0	0	0
767 284	848 053	875 346	Sum egenkapital	15	765 497	850 201	875 346
Gjeld							
Langsiktig gjeld							
9 117	0	0	Pensjonforpliktelser	8	10 669	8 605	0
0	13 089	26 958	Utsatt skatt	7	0	0	0
298 692	568 650	447 949	Annen langsiktig gjeld	5	148 274	414 547	436 680
307 809	581 739	474 907	Sum langsiktig gjeld		158 943	423 152	436 680
Kortsiktig gjeld							
20 155	393 662	245 426	Kassekreditt	17	0	25 585	196 173
351 148	140 644	412 623	Leverandørgjeld		2 282	2 266	3 051
36 710	37 667	16 304	Betalbar skatt	6	10 737	4 599	0
24 483	18 001	17 251	Skyldige offentlige avgifter mm		3 322	274	4 391
32 145	32 145	24 109	Utbytte	15	32 145	32 145	24 109
344 170	148 249	218 584	Annen kortsiktig gjeld	5	240 744	73 657	74 737
808 811	770 368	934 297	Sum kortsiktig gjeld		289 230	138 526	302 461
1 116 620	1 352 107	1 409 204	Sum gjeld		448 173	561 678	739 141
1 883 904	2 200 160	2 284 550	Sum egenkapital og gjeld		1 213 670	1 411 879	1 614 487

Nittedal, 3. mars 2003
I styret for Expert ASA

Svein S. Jacobsen
Styrets formann

Ivar Jørgensen
Nestformann

Steinar Rorgemoen

Jan Gunnar Hartvig

Bjørn Formo

Wenche Tuvrønningen

Sverre Leiro

Håkon Slettebakken

Trygve Holtskog
Konsernsjef

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERNET				EXPERT ASA		
2002	2001	2000	Alle beløp i 1000 kroner	2002	2001	2000
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter:						
98 131	101 563	126 266	Resultat før skattekostnad	84 162	73 071	101 043
-37 667	-30 360	-15 313	Periodens betalte skatter	-4 617	0	-15 018
3 960	1 167	2	Resultater fra datter- og tilknyttede selskap	-58 845	-52 730	-71 186
-1 558	956	706	(Gevinst)/Tap ved salg av anleggsmidler	-1 589	-20	100
90 026	83 981	63 555	Ordinære avskrivninger	5 526	4 366	2 570
136 916	-49 438	-164 129	Endring i varelager ¹⁾	0	0	247 863
242 909	-70 721	-123 419	Endring i kundefordringer ¹⁾	0	0	328 019
210 504	-271 979	315 641	Endring i leverandørgjeld ¹⁾	16	-785	-110 105
-61 215	153 251	-129 719	Endring av andre kortsiktige fordringer ¹⁾	-24 980	67 713	-42 867
30 251	27 084	6 402	Endring i andre tidsavgrensningsposter	23 457	15 816	10 039
712 257	-54 496	79 992	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	23 130	107 431	450 458
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:						
353 702	5 213	6 787	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	47	210	516
-305 993	-112 715	-102 504	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 263	-5 563	-8 413
-32 626	-51 996	-1 015	Utbetalinger ved kjøp av aksjer i andre foretak ¹⁾	-46 860	-145 776	-99 899
-26 834	3 558	-372 104	Inn- og utbetalinger i forb. med andre investeringer ¹⁾	712 467	323 308	-824 706
0	0	0	Avgang driftsmidler ved utskillelse ¹⁾	0	0	98 503
-11 751	-155 940	-468 836	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	663 391	172 179	-833 999
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:						
-269 958	120 701	16 684	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	-266 273	-22 133	78 161
17 668	-69 585	32 069	Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	-14 600	-5 197	-82 562
-373 507	148 236	59 503	Netto endring i kassekreditt	-25 585	-170 588	19 069
0	0	432 724	Innbetalinger av ny egenkapital	0	0	432 724
-29 682	-23 302	-14 273	Utbetalinger av utbytte	-29 682	-23 302	-14 273
-48 774	-80 889	-72 947	Utbetalinger ved kjøp av egne aksjer	-48 774	-80 889	-72 947
111 615	20 498	1 872	Innbetalinger ved salg av egne aksjer	642	20 498	1 872
-592 638	115 659	455 632	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-384 272	-281 611	362 044
107 868	-94 777	66 788	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	302 249	-2 001	-21 497
54 099	148 876	82 088	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01	1 614	3 615	25 112
161 967	54 099	148 876	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12	303 863	1 614	3 615

¹⁾ Expert Eilag ASA foretok pr. 01.01.2000 en utskillelse av divisjon Teknikk og divisjon Handel til de to datterselskapene Eilag Teknikk AS og Expert Norge AS. Denne omorganiseringen påvirker i stor grad morselskapets balanse, og er bakgrunnen for det alt vesentligste av de betydelige endringer for varelager, kundefordringer, leverandørgjeld, andre fordringer, andre investeringer, driftsmidler og aksjer som fremgår av kontantstrømoppstillingen.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernregnskap

Konsernet omfatter Expert ASA og de heleide/deleide datterselskapene Expert Norge AS, Expert Danmark A/S, Expert Island HF, Expert Eiendom AS, Bonus Bedrift AS, Lysglimt AS, Finesco AS (Estland), Østfold Elektromarked AS og Best-Buy AS. Konsernregnskapet viser konsernets økonomiske stilling og resultat når konsernselskapene betraktes som en økonomisk enhet. Alle interne transaksjoner samt gjeld og tilgodehavender mellom konsernselskapene er eliminert. Internt aksjeeie er eliminert etter oppkjøpsmetoden.

Dette innebærer at anskaffelseskost for aksjene henføres til datterselskapenes eiendeler og gjeld som tas inn i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Anskaffelseskost utover det som ikke kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld er regnskapsført som goodwill.

Klassifisering i balansen

Regnskapet bygger på at alle eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen et år, samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten, er omløpsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Gjeld som knytter seg til varekretsløpet og gjeldsposter som i sin helhet forfaller til betaling kommende år er i balansen klassifisert som kortsiktig gjeld. Gjeld som etter sin art forfaller til betaling etter kommende år er klassifisert som langsiktig gjeld.

Driftsinntekter

Alt salg tas til inntekt ved leveringstidspunktet. Driftsinntekter er brutto driftsinntekter redusert med rabatter, årsbonus til kunder og øvrige prisreduksjoner.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld i utenlandsk valuta som ikke er sikret mot valutakursendringer er vurdert til balansedagens kurs.

Varebeholdninger

Innkjøpte varer er vurdert til anskaffelseskost etter FIFU-prinsippet. Hvis netto salgsverdi på fremtidig salgstidspunkt er lavere enn anskaffelseskost, er denne verdi lagt til grunn.

Kundefordringer/andre fordringer

Kundefordringer er vurdert til det laveste av pålydende og antatt virkelig verdi pr. 31.12.

Lån til kunder, som også er aksjonærer, inngår i andre langsiktige fordringer og er en del av det ordinære kundeforholdet.

Aksjer

Aksjer i datterselskap og tilknyttede selskaper er i selskapsregnskapet til Expert ASA innarbeidet etter egenkapitalmetoden. Andre aksjer som ikke er vurdert som tilknyttet eller datterselskaper, er strategiske investeringer hvor konsernet ikke kan sies å ha bestemmende eller betydelig innflytelse. Disse aksjepostene vurderes til kostpris, eventuelt virkelig verdi når verdinedgangen ikke er av forbigående art.

Varige driftsmidler/avskrivninger

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kost med fradrag for regnskapsmessige avskrivninger basert på en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall når verdinedgangen ikke er av forbigående art. Goodwill, eller forretningsverdi, er oppstått ved oppkjøp av virksomheter, og overtakelse av leveranseavtaler.

Ordinære regnskapsmessige avskrivninger er beregnet ut fra den antatte økonomiske levetid på driftsmidlene. Avskrivningstid på regnskapsført goodwill er basert på økonomisk levetid som følge av de betydelige markedsposisjoner som er oppnådd gjennom ervervelsene.

Leieavtaler

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leie etter en konkret vurdering av den enkelte avtale.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Expert ASA og datterselskapene har kollektive tjenstepensjonsordninger for sine ansatte i livsforsikringsselskap.

Pensjonsforpliktelsen beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen, basert på at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter jevnt over den yrkesaktive perioden. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi og føres netto mot pensjonsforpliktelsene i

balansen. Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, men verdi av overfinansiering i en ordning og underfinansiering i andre ordninger nettoføres i balansen såfremt pensjonsmidlene kan overføres mellom ordningene. Netto pensjonsforpliktelse vises som langsiktig gjeld.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av nåverdien av årets pensjonsopptjening, rentekostnad på pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning på pensjonsmidlene, resultatført virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, resultatført avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift.

Virkning av endringer i estimater, samt avvik mellom faktisk og forventet avkastning, er behandlet som estimatendring, og regnskapsmessig resultatført i året. Endringer i pensjonsplaner periodiseres over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Skatter

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt/utsatt skattefordel. Betalbar skatt er beregnet på grunnlag av skattemessig resultat, og endring utsatt skatt/utsatt skattefordel er beregnet på grunnlag av årets endring av midlertidige resultatforskjeller.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel i balansen er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessige verdier og underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring utlignes mot skatteøkende midlertidige forskjeller som reverseres i samme tidsrom. Det foretas full avsetning etter gjeldsmetoden uten neddiskontering til nåverdi.

NOTER

Alle beløp i 1000 kroner

Note 0 Korrigering av regnskap for 2001

Det ble ved beregning av pensjonsforpliktelser for 2002 avdekket at flere av selskapets ansatte ikke var tatt med i beregninger av forpliktelser for 2001. Videre ble det i Expert Norge AS benyttet feil skattemessig verdi på selskapets driftsmidler. Dette resulterte i en undervurdering av utsatt skatt. De beløpsmessige konsekvenser knyttet til dette utgjør:

KONSERN		EXPERT ASA	
Pensjonsforpliktelse	-8 572	Pensjonsforpliktelse	-8 572
herav 28% skatt	2 400	herav 28% skatt	2 400
Utsatt skatt	-2 624		
Nettoført på egenkapital/resultat	-8 796	Nettoført på egenkapital/resultat	-6 172

De avdekkede feil er i 2002 ført direkte mot egenkapitalen både i selskapsregnskapet og konsernet. Sammenligningstallene for 2001 er korrigert med de tilsvarende tall.

Note 1 Virksomhetsområder

KONSERN			EXPERT ASA		
2002	2001	2000	2002	2001	2000
3 193 620	2 738 902	2 714 110	0	0	
910 428	1 853 336	1 268 295	0	0	0
15 686	1 330	124	0	0	0
29 594	2 546	3 705	56 395	67 379	64 679
4 149 328	4 596 114	3 986 234	56 395	67 379	64 679
* Avsluttet virksomhetsområde					
NORSK VIRKSOMHET (videreført)			NORDEN FORØVRIG		
2 889 152	2 740 796	2 717 488	349 748	0	0
2 728 568	2 569 878	2 551 194	340 243	0	0
32 178	16 614	12 829	6 621	0	0
28 319	24 825	28 241	6 929	0	0
2 789 065	2 611 317	2 592 264	353 793	0	0
100 087	129 479	125 224	-4 045	0	0
736 911	363 302	312 243	150 968	0	0
824 116	681 423	671 206	171 909	0	0
919 965	860 484	871 129	196 655	0	0
38 363	67 287	46 992	242 773	0	0

Det er ikke utarbeidet proformataill for videreført virksomhet. Det ville vært naturlig å utarbeide proformataill for 2001 som inkluderte den danske virksomheten. Vi har valgt å ikke gjøre dette da den danske virksomheten ble sterkt omstrukturert i forbindelse med Experts overtakelse av denne, fra en frivillig kjede til en franchisekjede. Dette medfører at virksomheten før og etter overtakelsen ikke er sammenlignbar, verken for resultat eller balanse.

EILAG TEKNIKK AS (avsluttet virksomhet)

910 428	1 855 318	1 268 746	Sum driftsinntekter
866 091	1 806 102	1 231 673	Driftskostnader
7 430	13 039	8 514	Avskrivning på varige driftsmidler
8 549	18 673	5 627	Avskrivning på immaterielle eiendeler
882 070	1 873 814	1 245 814	Sum driftskostnader
28 358	17 504	22 932	Driftsresultat
0	375 321	383 487	Anleggsmidler
0	521 840	545 259	Omløpsmidler
0	722 580	866 451	Gjeld
0	16 068	298 549	Investeringer

Avstemming driftsresultat mot konsernregnskap:

Norsk virksomhet	100 087	129 479	125 224
Norden forøvrig	-4 045	0	0
Sum driftsresultat videreført virksomhet	96 042	129 479	125 224
Eilag Teknikk AS (avsluttet virksomhet)	28 358	17 504	22 932
Sum driftsresultat konsern	124 400	146 983	148 156

Note 2 Vareforbruk

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
Vareforbruk:						
3 272 950	3 601 671	3 338 659	Innkjøpte ferdigvarer	0	0	0
-87 308	-49 438	-164 129	Endring av varebeholdning	0	0	0
3 185 642	3 552 233	3 174 530	Vareforbruk	0	0	0

Note 3 Kundefordringer/Tap på fordringer

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
Kundefordringer:						
323 057	562 087	487 422	Kundefordringer til pålydende	0	0	0
-12 439	-8 560	-4 616	Avsetning til forventet tap	0	0	0
310 618	553 527	482 806	Kundefordringer i balansen	0	0	0
Tap på krav:						
11 487	8 541	4 126	Konstaterte tap i år	0	0	0
-6 510	-490	-1 059	Inngått på tidligere avskrevne fordringer	0	0	0
6 508	3 944	-6 462	Endring i avsetning til tap	0	0	0
11 485	11 995	-3 395	Regnskapsførte tap på fordringer	0	0	0

Note 4 Spesifikasjon av resultatposter

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
Lønn og andre personalkostnader:						
238 463	271 851	206 937	Lønn	21 856	22 272	15 527
25 499	22 614	-16 719	Pensjonskostnader	6 226	10 074	-1 146
33 533	39 738	32 243	Arbeidsgiveravgift	4 040	3 445	3 628
23 029	17 315	11 735	Andre ytelser	6 655	5 932	3 993
320 524	351 518	234 196	Lønn og andre personalkostnader	38 777	41 723	22 002
Finansinntekter:						
7 274	8 885	22 113	Renteinntekter finansinstitusjoner	6 384	152	7 742
0	0	0	Renteinntekter fordringer konsernselskaper	41 872	83 468	55 924
28 891	18 187	0	Renteinntekter andre fordringer	13 933	0	0
13 001	0	832	Andre finansinntekter	2 511	0	1
49 166	27 072	22 945	Finansinntekter	64 700	83 620	63 667
Finanskostnader:						
48 457	45 600	21 647	Rentekostnader finansinstitusjoner	19 583	34 035	15 174
16 057	24 161	15 625	Rentekostnader langsiktig gjeld	14 521	20 670	15 625
6 961	1 564	7 562	Andre finanskostnader	1 800	2	3 011
71 475	71 325	44 834	Finanskostnader	35 904	54 707	33 810

NOTER

Note 5 Spesifikasjon av balanseposter

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
			Langsiktige fordringer:			
0	0	0	Lån datterselskaper	353 943	942 865	1 286 940
73 642	0	0	Lån tilknyttede selskaper	73 642	0	0
4 514	5 584	3 954	Lån ansatte	1 299	1 053	919
46 898	92 636	113 739	Andre langsiktige fordringer	0	661	2 787
125 054	98 220	117 693	Langsiktige fordringer	428 884	944 579	1 290 646
			Langsiktig gjeld:			
149 884	346 359	211 269	Pantelån	0	190 000	200 000
148 274	220 790	236 350	Gjeld til kunder / ansatte	148 274	224 462	236 350
534	1 501	330	Annen langsiktig gjeld	0	85	330
298 692	568 650	447 949	Langsiktig gjeld	148 274	414 547	436 680
			Annen kortsiktig gjeld:			
26 171	32 504	28 685	Skyldig lønninger, feriepenger mv.	2 688	2 000	1 886
5 793	0	84 452	Periodisert bonus til kunder	0	0	0
184 228	0	0	Avsatt tilbakebetaling fra overkursfond	184 228	0	0
127 978	115 745	105 447	Andre periodiseringer	53 828	71 657	72 851
344 170	148 249	218 584	Annen kortsiktig gjeld	240 744	73 657	74 737

Gjeld til kunder/ansatte

Låneinnskudd fra kunder inngår i gjeld til kunder/ansatte og utgjør totalt NOK 148,3 millioner. Disse innskuddene består i hovedsak av opptjent årsbonus på kjøp fra selskapene. Dette er en viktig finansieringskilde for selskapet. Lånene blir godskrevet vanlig markedsrente.

Selskapet har ikke stilt noen form for pantsikkerhet eller garanti for disse innskuddene. Der foreligger ingen plan for tilbake- eller nedbetaling av innskuddene, og uttak skal i prinsippet godkjennes av styret. Grunnen for at låneinnskuddene er oppført som langsiktig finansiering er at beløpet historisk har vært stabilt. Den kortsiktige andelen som består av siste års bonus er ført opp som vanlig kortsiktig gjeld.

Note 6 Skattekostnad

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag for morselskapet, samt en spesifikasjon av årets skattekostnad.

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
			Resultat før skattekostnad	84 162	73 071	101 043
			Resultatandel datterselskap og tilknyttede selskap	-58 845	-52 730	-71 186
			Permanente forskjeller	18 633	2 806	2 123
			Endring i midlertidige forskjeller	-5 605	18 733	-844
			Årets skattegrunnlag	38 345	41 880	31 136
36 709	46 093	26 261	Betalbare skatter	10 737	11 726	8 718
-8 493	-12 918	6 539	Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	1 569	-5 245	-1 214
118	4 933	128	Endring tidligere avsetning	17	7	201
28 334	38 108	32 928	Årets skattekostnad	12 323	6 488	7 705

Note 7 Utsatt skatt/Utsatt skattefordel

Nedenfor er det gitt en spesifikasjon av midlertidige forskjeller, samt beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel ved utgangen av regnskapsåret.

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
			Skatteøkende midlertidige forskjeller:			
71 602	173 681	150 450	Anleggsmidler/Langsiktig gjeld	0	967	2 003
7 369	31 972	36 244	Andre positive forskjeller	301	377	1 059
			Skattereduserende midlertidige forskjeller:			
-22 165	-45 255	-38 290	Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld	-2 376	-11 606	-3 167
-11 844	-8 572	0	Anleggsmidler/Langsiktig gjeld	-11 154	-8 572	0
-63 272	-105 078	-52 128	Andre negative forskjeller	0	0	0
-18 310	46 748	96 276	Sum midlertidige forskjeller	-13 229	-18 834	-105
-6 155	13 089	26 958	Utsatt skatt/Utsatt skattefordel	-3 704	-5 273	-29
0	13 089	26 958	Utsatt skatt balanseført	0	0	0
-4 956	0	0	Utsatt skattefordel balanseført	-3 704	-5 273	-29

Note 8 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Ved beregning av pensjonsforpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2002	2001	2000
Forventet avkastning på pensjonsmidler	7 %	7 %	7 %
Diskonteringsrente	6 %	6 %	6 %
Årlig lønnsvekst og G-regulering	3 %	3 %	3 %
Årlig pensjonsregulering	3 %	3 %	3 %
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsats	14,1 %	14,1 %	14,1 %
Turnover	5,0 %	5,0 %	5,0 %
AFP uttakstilbøyelighet	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Antall medlemmer som omfattes i morselskapet	54	44	332
Antall medlemmer som omfattes i konsernet	358	856	603

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for morselskapet og konsernet fremkommer som følger:

2002	KONSERN 2001	2000		2002	EXPERT ASA 2001	2000
			Netto pensjonskostnader:			
7 916	6 731	6 326	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 830	369	376
4 156	4 194	3 879	Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 065	230	211
-4 329	-6 887	-6 545	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-667	-339	-359
1 000	0	0	Periodisert planendring	0	0	0
15 641	18 576	-20 379	Estimatendringer	3 998	9 814	-1 374
24 384	22 614	-16 719	Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	6 226	10 074	-1 146
1 115	0	0	Tilskuddsplaner ¹⁾	0	0	0
25 499	22 614	-16 719	Netto pensjonskostnad	6 226	10 074	-1 146

¹⁾ Tilskuddsplaner omfatter ordninger der selskapet betaler årlige tilskudd til ansattes pensjonsplaner og der de ansatte bærer risikoen for avkastning på pensjonsmidlene og dermed størrelsen på pensjonen.

Estimatendringer henholdsvis NOK 15 641 og NOK 3 998 er behandlet som en kostnad i regnskapet under lønn og personalkostnader. Dette er i samsvar med tidligere års praksis for behandling av estimatendringer.

			Pensjonsordningens finansielle status:			
-57 871	-88 051	-73 698	Beregnete pensjonsforpliktelser	-23 664	-12 930	-4 042
48 128	103 751	110 272	Pensjonsmidler	14 313	4 325	5 431
-9 743	15 700	36 574	Netto pensjonsforpliktelser	-9 351	-8 605	1 389
-1 374	0	0	Arbeidsgiveravgift	-1 318	0	0
2 000	0	0	Planendring 01.01	0	0	0
-9 117	15 700	36 574	Pensjonsforpliktelser	-10 669	-8 605	1 389

Ved beregning av selskapets pensjonsforpliktelse pr. 31.12.2002 er det lagt til grunn lineær opptjening av fripoliser og utstedelse av fripoliser etter 12 måneder. Tidligere ble benyttet tradisjonell opptjening og 2 års opptjeningstid for utstedelse av fripoliser. Denne effekten utgjør pr. 01.01.2003 NOK 3,0 millioner og er i regnskapet behandlet som en planendring. Det innebærer at NOK 3,0 millioner er periodisert over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid på 2,78 år. NOK 1,0 millioner er kostnadsført i 2002.

NOTER

Note 9 Aksjer i datterselskap

	Kommune/ Land	Eierandel/ Stemmeandel	Anskaffelses- kost	Balanseført egenkapital på anskaffelses- tidspunkt
Selskap				
Expert Eiendom AS	Nittedal	100%	16 500	16 500
Expert Norge AS	Nittedal	100%	50 000	50 000
Eilag Teknikk AS	Nittedal	100%	164 000	164 000
Lysglimt AS	Nittedal	100%	3 866	3 866
Expert Danmark A/S	Danmark	100%	150 357	72 910
			384 723	307 276

Selskap	Regnskapsført verdi 1.1.02	Tilgang/ Avgang	Andel av årets resultat	EK korr.	Regnskapsført verdi 31.12.02
Expert Eiendom AS	41 285	0	148	0	41 433
Expert Norge AS	183 765	0	42 274	-7 360	218 679
Eilag Teknikk AS	174 580	-183 882	9 302	0	0
Lysglimt AS	0	0	-289	-33	-322
Expert Danmark A/S	0	149 153	8 422	-1 726	155 849
	399 630	-34 729	59 857	-9 119	415 639

I morselskapet er aksjer i datterselskaper medtatt etter egenkapitalmetoden.

Note 10 Aksjer i tilknyttede selskaper

	Kommune/ Land	Eierandel/ Stemmeandel	Anskaffelses- kost	Balanseført egenkapital på anskaffelses- tidspunkt
Selskap				
Eiet av morselskap:				
Expert Danmark A/S	Danmark	11,0 %	28 910	62 610
Elbodan ApS	Danmark	7,0 %	24 791	74 386
Eiet av datterselskaper:				
Dyrud Elektro AS	Seljord	34,0 %	1 020	1 020
Centrum Elektriske AS	Oslo	50,0 %	500	500
E5 AS	Danmark	33,3 %	1 088	1 088
Best-Buy AS	Bø	56,5 %	3 285	3 285
Expertsenteret AS	Kristiansund	34,0 %	650	650
Christiania Belysning AS	Oslo	34,0 %	12 300	19 004
Eltron AS	Tynset	34,0 %	3 505	3 505
Simonsen Open Systems AS	Bergen	34,0 %	2 000	2 000
Bø Elektriske AS	Bø	34,0 %	170	170
Expert Island HF	Island	50,0 %	3 552	3 552
Eldorado AS	Sykkylven	34,0 %	210	210
Vekst Handel AS	Tønsberg	34,0 %	510	510
Myre Elektro Butikk AS	Finnsnes	34,0 %	434	434
Din Elektro AS	Husnes	33,3 %	202	202
Sum konsern			83 127	173 126

	Regnskapsført verdi 1.1.02	Tilgang/ Avgang	Andel av årets resultat	EK korr.	Regnskapsført verdi 31.12.02
Selskap					
Eiet av morselskap:					
Expert Danmark A/S	28 939	-27 707	-1 232	0	0
Elbodan ApS	0	24 791	220	0	25 011
Eiet av datterselskaper:					
Dyrud Elektro AS	1 415	-1 415	0	0	0
Centrum Elektriske AS	1 387	-1 387	0	0	0
E5 AS	647	0	-149	0	498
Best-Buy AS	1 829	-1 829	0	0	0
Expertsenteret AS	468	-468	0	0	0
Christiania Belysning AS	12 336	0	100	0	12 436
Eltron AS	3 699	-3 699	0	0	0
Simonsen Open Systems AS	1 544	-1 544	0	0	0
Bø Elektriske AS	0	170	-115	0	55
Expert Island HF	0	2 260	-2 260	0	0
Eldorado AS	0	210	-282	0	-72
Vekst Handel AS	0	510	-134	0	376
Myre Elektro Butikk AS	0	434	-168	0	266
Din Elektro AS	0	202	60	0	262
Sum konsern	52 264	-9 472	-3 960	0	38 832

I morselskapet og konsernet er aksjer i tilknyttede selskaper medtatt etter egenkapitalmetoden.

Note 11 Andre aksjer / andeler

Selskap	Eierandel	Regnskapsført verdi 31.12.02
Eiet av morselskap:		
Expert International GmbH	6,7 %	5
Eiet av datterselskaper:		
Orkla AS	0,0 %	8
Oppland Elmarked AS	2,0 %	20
Kristiansundsenteret AS	0,0 %	8
El-apparat forsikring A/S, Danmark	60,0 %	5 891
Expert International GmbH	6,7 %	410
Sum konsern		6 342

Note 12 Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, aksjeeiere mv.

Nedenfor følger en oppstilling av lån og sikkerhetsstillelse til de enkelte medlemmer av styret og de enkelte ledende ansatte:

Navn	Stilling/tittel	Samlede lån/ sikkerhetsstillelser	Rentesats/ avdragstid
Arild Kristiansen	Konsernsjef	489	6% / 4 år
Sigurd Steensæth	Konserndirektør finans	187	6% / 4 år
Trygve Holtskog	Adm. dir. Expert Norge AS	96	6% / 4 år
Lån til kunder		52 046	7,5-9,0% / 1-7 år
Lån til tilknyttede selskaper		79 743	6,0-9,0% / 3-10 år
Lån til øvrige ansatte		4 514	6% / 4 år
Totalt		137 075	

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer, kunder mv. inngår i regnskapsposten andre langsiktige fordringer.

NOTER

Note 13 Anleggsmidler

Varige driftsmidler konsernet:

	Økonomisk levetid (år)	Anskaffelses- kost 1.1.02	Tilgang/ Avgang 2002	Akk. av-/ nedskr. 31.12.02	Årets avskr.	Regnskaps- ført verdi 31.12.02
Inventar/driftsmidler	3 - 7	273 875	-21 146	85 421	38 175	167 308
Bygninger	33	211 702	2 996	26 496	6 391	188 202
Tomter		26 016	-1 330	0	0	24 686
Goodwill	7 - 20	621 262	-107 960	180 803	45 460	332 499
Sum		1 132 855	-127 440	292 720	90 026	712 695

Spesifikasjon av goodwill knyttet til virksomhetskjøp for konsernet:

	Økonomisk levetid (år)	Anskaffelses- kost 1.1.02	Tilgang/ Avgang 2002	Akk. av-/ nedskr. 31.12.02	Årets avskr.	Regnskaps- ført verdi 31.12.02
Grossistkjøp Expert Norge AS	7	41 960	0	41 960	0	0
Leveranseavtaler Expert Norge	10	55 959	0	30 844	5 870	25 115
Grossistkjøp Eilag Teknikk	7 - 20	310 059	-310 059	0	8 549	0
Div. stormarkeder/butikker	10	213 284	20 142	100 764	23 806	132 662
Nordisk virksomhet	10 - 20	0	181 957	7 235	7 235	174 722
Sum		621 262	-107 960	180 803	45 460	332 499

Spesifikasjon av goodwill fordelt på store virksomhetskjøp:

	Anskaffelses- år	Ervervet goodwill	Akkumulerte avskrivninger	Regnskaps- ført verdi 31.12.02
Haukvik Engros AS	1994	41 960	41 960	0
Bonus AS	1997	88 586	53 039	35 547
GH Elektromarked AS	1997	44 413	23 671	20 742
Leveranseavtaler Bonus/GH	1997	55 959	30 844	25 115
Husassistenten AS	1997	7 664	6 136	1 528
BIG Elmarked AS/Expert Hadeland AS	1998	13 500	8 813	4 687
Div. stormarkeder/butikker	2000-2002	79 263	9 105	70 158
Nordisk virksomhet	2002	181 957	7 235	174 722
Sum konsern		513 302	180 803	332 499

Varige driftsmidler morselskapet:

	Økonomisk levetid (år)	Anskaffelses- kost 1.1.02	Tilgang/ Avgang 2002	Akk. av-/ nedskr. 31.12.02	Årets avskr.	Regnskaps- ført verdi 31.12.02
Inventar/driftsmidler	3 - 7	36 350	-16 229	9 548	5 526	10 573
Bygninger	33	0	0	0	0	0
Tomter		0	0	0	0	0
Goodwill	7 - 10	0	0	0	0	0
Sum		36 350	-16 229	9 548	5 526	10 573

Note 14 Antall aksjer, aksjeeiere mv.

Selskapets aksjekapital består av en aksjeklasse, samlet 32 144 880 aksjer pålydende kr. 5,00. Alle aksjer har lik stemmerett. Spesifikasjon av selskapets 20 største aksjonærer, samt aksjer eiet av de enkelte ledende ansatte og deres personlige nærstående, de enkelte medlemmer av styre og deres personlige nærstående.

Aksjonær	Antall aksjer	Eierandel
Telenor Communication AS	3 190 000	9,92 %
Expert ASA	1 440 295	4,48 %
Finans-Invest AS	691 600	2,15 %
Verdipapirfondet Avanse Spar	630 000	1,96 %
Klepp Installasjon AS	598 072	1,86 %
NorgesInvestor AS	501 052	1,56 %
Rasmussengruppen AS	500 000	1,56 %
Tine Pensjonskasse	419 490	1,30 %
Elektro AS	399 968	1,24 %
Ullensaker Elektriske AS	385 128	1,20 %
J.M. Hansen AS	384 896	1,20 %
Hareid Elektriske AS	381 898	1,19 %
Ness & Lind AS	360 832	1,12 %
Kvassheim Elektriske AS	355 700	1,11 %
Brødrene Jacobsen Handel AS	333 104	1,04 %
Skagen Vekst	318 000	0,99 %
Saxi AS	309 408	0,96 %
Åmot Installasjon A/S	272 968	0,85 %
Th. Thormodsen jr AS	266 376	0,83 %
Ing. Sletten's eff. A/S	262 104	0,82 %
Spar Nord bank AS	253 812	0,79 %
Sum	12 254 703	38,12 %
Totalt	32 144 880	100,00 %

Aksjonær	Antall aksjer	Eierandel	Stilling	Selskap
Ledende ansatte:				
Arild Kristiansen	57 882	0,18 %	Konsernsjef	Expert ASA
Sigurd Steensæth	55 282	0,17 %	Konserndirektør finans	Expert ASA
Trygve Holtskog	20 059	0,06 %	Administrerende direktør	Expert Norge AS
Styre:				
Svein S. Jacobsen	10 000	0,03 %	Styreformann	
Ivar Jørgensen	399 968	1,24 %	Nestformann	
Sverre Leiro	0	0,00 %	Styremedlem	
Jan Gunnar Hartvig	62	0,00 %	Styremedlem	
Bjørn Formo	0	0,00 %	Styremedlem	
Håkon Slettebakken	52 148	0,16 %	Ansattes representant	Expert Norge AS
Steinar Rorgemoen	42 837	0,13 %	Ansattes representant	Expert Norge AS
Wenche Tuvrønningen	6 520	0,02 %	Ansattes representant	Expert ASA
Sum	644 758	2,01 %		

NOTER

Note 15 Egenkapital (EK)

Egenkapital morselskapet:

	Aksjekapital	Egne aksjer	Innskutt annen egenkapital	Overkurs-fond	Fond for vurderings-forskjeller	Annen EK	Minoritets-interesser	Sum
EK 01.01.2002	160 724	-14 202	0	508 070	159 426	42 355	0	856 373
EK-endringer i 2002:								
Korrigerings feil tidligere år						-6 172		-6 172
Egenkapitaljusteringer i DS/TS						-5 741		-5 741
Kjøp egne aksjer		-6 779				-41 994		-48 773
Salg egne aksjer		12 349				87 670		100 019
Tilbakeført aksjer eiet av DS		1 430				10 940		12 370
Mottatt utbytte egne aksjer						2 463		2 463
Årets overskudd						71 839		71 839
Kapitalnedsettelse				-192 870		8 134		-184 736
Overført til fond for vurderingsforskjeller					58 845	-58 845		0
Foreslått utbytte						-32 145		-32 145
Sum EK-endringer 2002	0	7 000	0	-192 870	58 845	36 149	0	-90 876
Sum EK 31.12. 2002	160 724	-7 202	0	315 200	218 271	78 504	0	765 497

Egenkapital konsernet:

	Aksjekapital	Egne aksjer	Innskutt annen egenkapital	Overkurs-fond	Fond for vurderings-forskjeller	Annen EK	Minoritets-interesser	Sum
EK 01.01.2002	160 724	-14 202	0	508 070	159 426	42 355	476	856 849
EK-endringer i 2002:								
Korrigerings feil tidligere år						-8 795		-8 795
Kjøp egne aksjer		-6 779				-41 994		-48 773
Salg egne aksjer		13 779				97 836		111 615
Mottatt utbytte egne aksjer						2 463		2 463
Årets overskudd						71 839		71 839
Kapitalnedsettelse				-192 870		8 134		-184 736
Tilbakeføring resultat min.interesser						0	-2 042	-2 042
Negativ minoritetsinteresse belastet majoritet						-2 222	2 222	0
Overført til fond for vurderingsforskjeller					58 845	-58 845		0
Omregningsdifferanser						-2 345	-376	-2 721
Foreslått utbytte						-32 145		-32 145
Tilgang minoritetsinteresser							3 730	3 730
Sum EK-endringer 2002	0	7 000	0	-192 870	58 845	33 926	3 534	-89 565
Sum EK 31.12. 2002	160 724	-7 202	0	315 200	218 271	76 281	4 010	767 284

Note 16 Egne aksjer

Selskapet har kjøpt tilbake egne aksjer primært med tanke på å benytte disse som byttemiddel ved oppkjøp og dessuten å gjennomføre aksjeprogram for ansatte. I tillegg har styret besluttet at aksjene kan selges ut i markedet igjen for å øke likviditeten i aksjen og bidra til å oppnå en mer optimal aksjonærstruktur.

	Antall	Gjennomsn. kostpris
Inngående beholdning egne aksjer 01.01.2002	2 840 323	44,13
Ervervet egne aksjer 2002	1 355 713	36,88
Salg egne aksjer 2002	-2 755 741	40,50
Utgående beholdning egne aksjer 31.12.2002	1 440 295	36,54

Note 17 Pantstillelser

Pantstillelser sikret ved pant:

KONSERN			EXPERT ASA		
2002	2001	2000	2002	2001	2000
149 274	740 021	255 400	0	215 585	396 173
Pantsikret restgjeld					
Regnskapsført verdi av pantsikrede eiendeler					
0	553 527	482 806	0	0	0
0	588 236	538 798	0	0	0
212 361	193 567	176 174	0	0	0
212 361	1 335 330	1 197 778	0	0	0
			Regnskapsført verdi av pantsikrede eiendeler		

Morselskapets kassekreditt har pr. 31.12.2002 en trekkfasilitet begrenset oppad til NOK 440 millioner. Pr. 31.12. 2002 er denne ikke benyttet.

Expert Danmark har en separat trekkfasilitet begrenset oppad til NOK 29,2 millioner, hvorav NOK 20,2 millioner er benyttet pr. 31.12.2002.

Selskapet har garantiforpliktelser ved inngåtte husleiekontrakter, kausjonsforpliktelser og lignende med totalt NOK 34,8 millioner.

Note 18 Antall ansatte

KONSERN			EXPERT ASA		
2002	2001	2000	2002	2001	2000
686	734	412	49	44	330
			Gjennomsnittlig antall ansatte		

Note 19 Ytelser til ledende personer, revisor mv.

Ytelser	Konsernsjef	Styre	Revisor
Lønn	1 827		
Annen godtgjørelse	680	790	
Revisjonshonorar			2 437 hvorav 162 i morselskapet
Annet honorar til revisor			1 841 hvorav 512 i morselskapet

Selskapet har i forbindelse med konsernsjef Arild Kristiansens førtidspensjonering fra 63 år (april 2003) frem til fylte 67 år garantert han en årlig pensjon på NOK 1 096, hvorav NOK 460 er dekket av forsikringsordning. Ny konsernsjef fra 01.01.2003, Trygve Holtskog, har avtale om seks måneders etterlønn utover oppsigelsestiden på seks måneder.

Note 20 Nærstående parter

En stor del av kundene er også aksjonærer i selskapet. Kunder/aksjonærer er representert i styret i Expert ASA gjennom en av de fem aksjonærvalgte styremedlemmer.

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Expert ASA

REVISJONSBERETNING FOR 2002

Vi har revidert årsregnskapet for Expert ASA for regnskapsåret 2002, som viser et overskudd på kr 71 839 000 for morselskapet og et overskudd på kr 69 797 000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge.

God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 3. mars 2003
Kjelstrup & Wiggen AS

Jon Wiggen
statsautorisert revisor

KJELSTRUP & WIGGEN AS
Statsautoriserte revisorer

Ole F. Kjelstrup Per-Henning Lie Erik Olsen Petter Røed Paul G.M. Thomassen Jon Wiggen

NØKKELTALL

	2002	2001	2000	1999	1998
Driftsinntekter	4 149 328	4 596 114	3 986 234	3 533 383	3 174 610
Driftsresultat	124 400	146 983	148 156	163 487	81 059
Resultat før skatt	98 131	101 563	126 266	130 972	57 833
Årsresultat	69 797	63 455	93 338	93 106	38 139
Arbeidskapital	187 214	453 390	422 385	339 801	163 560
Egenkapital	767 284	848 053	875 346	425 221	275 445
Brutto driftsmargin ¹⁾	3,00 %	3,20 %	3,72 %	4,63 %	2,55 %
Resultatmargin (før skatt) ²⁾	2,36 %	2,21 %	3,17 %	3,71 %	1,82 %
Netto resultatmargin ³⁾	1,68 %	1,38 %	2,34 %	2,64 %	1,20 %
Totalrentabilitet ⁴⁾	5,90 %	6,50 %	8,07 %	13,04 %	8,76 %
Egenkapitalrentabilitet ⁵⁾	8,64 %	7,36 %	14,35 %	26,58 %	18,13 %
Egenkapitalandel ⁶⁾	40,73 %	38,55 %	38,32 %	30,66 %	27,44 %
Sysselsatt kapital ⁷⁾	1 220 083	1 460 581	1 098 502	737 578	495 345
Avkastning på sysselsatt kapital ⁸⁾	10,20 %	10,06 %	13,49 %	22,17 %	16,36 %
Fortjeneste pr. aksje etter skatt ⁹⁾	2,29	2,09	3,20	4,25	2,54
Kontantstrøm pr. aksje etter skatt ¹⁰⁾	5,25	4,85	5,38	6,20	4,72
Utbytte pr. aksje	1,00	1,00	0,75	0,60	0,40
Kontantstrøm	159 823	147 436	156 893	135 831	70 863
Likviditetsgrad 1 ¹¹⁾	1,23	1,59	1,45	1,67	1,34
Antall utstedte aksjer (justert for splitt)	32 144 880	32 144 880	32 144 880	23 788 928	20 020 000
Gjennomsnittlig utestående aksjer	30 420 806	30 413 209	29 161 778		

¹⁾ Driftsresultat dividert på driftsinntekter

²⁾ Resultat før skatt dividert på driftsinntekter

³⁾ Årsresultat dividert på driftsinntekter

⁴⁾ Resultat før finans dividert på gjennomsnittlig totalkapital

⁵⁾ Årsresultat dividert på gjennomsnittlig egenkapital

⁶⁾ Egenkapital dividert på totalkapital

⁷⁾ Gjennomsnittlig egenkapital pluss gjennomsnittlig netto rentebærende gjeld

⁸⁾ Driftsresultat dividert på sysselsatt kapital

⁹⁾ Årsresultat dividert på gjennomsnittet av utestående aksjer 1.1 og 31.12

¹⁰⁾ Årsresultat pluss avskrivninger dividert på gjennomsnittet av utestående aksjer 1.1 og 31.12

¹¹⁾ Omløpsmidler dividert på kortsiktig gjeld

Experts posisjon i markedet

Ha enda skarpere sluttkundefokus, være i forkant av den teknologiske innovasjonen, arbeide hardt innen produktkategoriene, være kostnadsbevisste og utøve innkjøpsmakt. Slik skal Expert styrke sin posisjon i et marked preget av knallhard konkurranse og press på marginer.

Markedsstrukturen

Markedet for forbrukerelektronikk i Norge domineres av to aktører hvorav Expert er den ene. I tillegg er det en rekke nisjeaktører og enkelte mindre kjeder. Men totalmarkedet er imidlertid mer komplisert enn dette.

- Elektronikkbutikker utenfor kjede er en type konkurrent som stadig får vanskeligere rammebetingelser. Spesialistbutikker innen hifi/stereo, data og mobiltelefoni er utfordrere på enkeltsegmenter.

- Netthandel er foreløpig ingen stor trussel, men en mulighet som Expert søker å utnytte gjennom sin eierandel i Best-Buy.

- Bransjeglidning mot dagligvarehandelen er i en tidlig fase. Utfordringen for denne bransjen er å etterleve forbrukerkjøpslovgivningen.

- For forbrukerelektronikkbransjen er utfordringen også å få en størst mulig andel av forbrukerens kjøpekraft. Expert selger ikke bare produkter, men opplevelser gjennom produktene.

Hvordan eksistere, endog ta andeler i dette aggressive markedsbildet?

Tilstedeværelse

I Europa ser man at butikkenhetene innen forbrukerelektronikk blir stadig større og færre. Denne trenden ser vi også i Norden, men i mindre skala. Expert vil opprettholde sin brede tilstedeværelse over hele landet, og vil i tillegg satse ytterligere på store varehus i storbystrøk.

Kompetanse

Kompetanse er en bærebjelke i Expert. Ved å utvise kunnskap og yte god service i butikk selger vi bedre løsninger til kundene. Gjennom god innsikt i teknologien,

produktene, produktkategoriene og forbrukermønstrene, kan vi forutsi trender, påvirke leverandører, og foreta riktige innkjøp.

Innkjøpsmakt

Gjennomføringen av vår nordiske strategi har medført at vår styrke i innkjøpsforhandlinger øker. Dette betyr lavere pris til forbrukerne og økt inntjening til butikkene og konsernet.

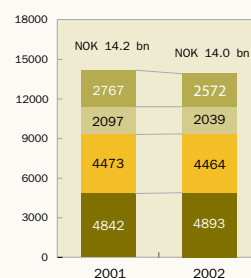
Kategoristyring

Expert søker å møte kravene til profesjonalitet og markedskunnskap ved å ha fokus på produktkategorier. Selskapet har styrket denne funksjonen. Dette sikrer kompetanse og forhandlingsstyrke, samt sammensetning av et sortiment som tilfredsstiller kundenes behov. Stram kategoristyring er en forutsetning for lønnsom butikkdrift.

Kunnskap om forbrukerne

Expert vil, for å sikre best mulig informasjon om forbrukeratferd, styrke det sentrale fakta-innhentings- og analysearbeidet.

Forbrukerelektronikk-markedet i Norge
Segmenter og utvikling
2001 - 2002

I tillegg satser vi videre på opplæring i butikkapparatet, ikke bare med egne ressurser, men i samhandling med leverandørene.

- Kunnskap om forbrukernes ønsker og behov gir føringer for Experts markeds-kommunikasjon.
- Forbrukerinnsikt forteller også hvilke produkter man skal satse på. Mens VHS var en viktig markedsdriver på 80-tallet og mobiltelefoner har vært det på 90-tallet, er f.eks. flatskjerm-TV, digitalkameraer og hjemmekinoanlegg viktige produktkategorier nå. Vi merker også en økende tendens til integrasjon mellom forskjellige produktgrupper – f.eks. kobling mellom telefon, PC, hjemme-kinoanlegg og digitalkamera.

Selv om Expert ikke kan styre den teknologiske utviklingen alene, kan vi som ledende elektronikkaktør i et av verdens mest modne markeder for forbrukerelektronikk, levere retningsgivende signaler til de store leverandørene. Innovasjon blir til på grensen mellom teknologisk mulighet og forbrukernes behov. Vi vet mye om det siste, og skal bringe dette til markedet.

"Space management"

Forbrukernes atferd får også konsekvenser for hvordan butikker innredes. Butikkplanlegging eller "space management" er viet betydelig oppmerksomhet. Dette fagområdet sikrer at kunder får tilgang til de produkter som de ønsker, tilrettelegger for impuls kjøp og mersalg, og sikrer i tillegg at omløpshastigheten på de mest lønnsomme produktene optimaliseres. Expert har utviklet et sterkt fagmiljø innen "space management".

Samordningsgevinster

Mulighetene for sentralisering av en rekke oppgaver – innkjøp, lager, systempark, hovedkontorfunksjoner og markedsføring for å nevne noen – er store i vårt marked. Derfor arbeider Expert hardt for å identifisere og utnytte rasjonaliseringsgevinster. Vi har allerede sentralisert og samordnet en rekke administrative funksjoner. Denne sentraliseringen skal fortsette.

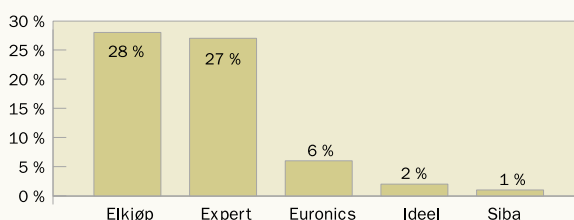
Realiseringen av vår nordiske strategi vil bety ytterligere styrket innkjøpsmakt. Samtidig betyr denne økte tilstedeværelsen i Norden at vi kan spre våre øvrige kostnader på enda flere enheter og enda større volum. Så lenge vi klarer å sikre at kostnadene stiger mindre i forhold til den økte fortjenesten ved vekst i omsetningen, tjener vi mer penger jo større volumer vi får.

Informasjons- og vareflyt

Presis informasjon og effektiv vareflyt er avgjørende for å lykkes i målsettingen om meget konkurransedyktige priser. Ved å forbedre samhandling og øke disiplinen i verdikjeden, reduseres kapitalbindingen, og vi sørger for at forbrukerne finner de produktene de til enhver tid ønsker å kjøpe i butikkhyllene.

Expert er ikke lenger en utfordrer i hjemmemarkedet, men en dominerende aktør. Ved å holde fast ved utfordrermentaliteten vil vi forbli på toppen hjemme – og styrke vår nordiske posisjon.

Markedsandeler, kjedeaktører, forbrukerelektronikk i det norske markedet

Kilder tabeller s. 28-29: Orkla Enskilda Securities og EE-bransjen.

Kunsten å navigere

Høvdingen. Gudfaren.

Relasjonsbyggeren.

Emissæren.

*Arild Kristiansen bygget om
selskapet fra et traust Einar*

Gerhardsen-klubbhus fra

1960-tallet til et børsnotert

konkurranselokomotiv.

*Her er Arild Kristiansens tanker
om fremtiden, idet han gir fra
seg roret etter 17 år som sjef.*

Ikke at Arild Kristiansen er ekspert på det som er inne i alle de teknologisk fullstappede tingene som Expert selger. Men det var heller aldri nødvendig. Det står en diger pc på skrivebordet hans. Muntert går det historier om at den var frakoblet i seks måneder uten at sjefen noen gang merket det.

Men han var en pioner på mobiltelefon. Midt på 1980-tallet drasset han rundt på et vidunder som het Mobira City Man (NMT 450). Den veide omtrent like mye som Store Norske Leksikon. I 15 bind. Men den var mobil og ga sterke armmuskler.

Arild Kristiansen skjønte tidlig – før John F. Kennedy bestemte seg for å lande mennesker på Månen; før The Beatles sang «Help!»; før tv'n erobret Furet Værbitt – at salg av tekniske kjøkkenremedier og hverdagselektronikk til de tusen hjem i siste, avgjørende runde alltid dreier seg om én eneste fundamental sannhet:
Mennesker.

Verdens mest kompliserte maskineri, kan det også kalles. Den mest intrikate, adferdsstyrte konstruksjon. Å forstå et såpass komplisert maskineri som en bedriftsleder (de kommer alltid uten bruksanvisning), krever litt bruk av historiens bakspeil – men kanskje mest et blikk inn i den mentale trykk-kokeren merket: «TANKER OM FREMTIDEN».

Arild Kristiansen er en mann som går rett på, og som samtidig har et sjeldent politisk fingerspisstalent for den kloke og kløktige manøvreringens edleste kunst. Noen sier han ved første gangs møte kan virke arrogant. Tøff i klypene. Stålhård. Slike endimensjonale beskrivelser.

Men dette befriende omsvøpsløse og kruttsterkt direkte i mannens kommunikasjon må tolkes som den glødende misjonærens utålmodighet, på den evige veien mot opplysning og klarhet. Han har pondus som en trygg general, i alle ordets betydninger.

Arild Kristiansen er definisjonen på kraft og myndighet. Kilder som har fulgt Kristiansen i mange år slår fast at «mannen har absolutt hukommelse».

- Dette er et kontinuerlig felttog. Hele tiden må lederen stå i spissen og overbevise om at den valgte kurs og strategi er riktig, sier Arild Kristiansen.

Strategisk nybrott

Strategi var et forunderlig fraværende fremmedord i Expert før Arild Kristiansen kom dit i 1986. Det forelå ingen strategi. Punktum. Man gjorde mer eller mindre som man alltid hadde gjort.

Kristiansen hadde den første strategien klar i 1987.

- Vi var en medlemsstyrt organisasjon som hadde gjort det bra i mange år. Men vi var kommet til et punkt der det var nødvendig med en rekke endringer. Jeg ba om frie hender da jeg ble ansatt. Og fikk det. Vi måtte ha en strategi, og vi måtte bruke alle de positive kreftene som fantes her. Organisasjonen ble holdt sammen av et sterkt lim. Men det begynte å bli en adskillig tøffere konkurransesituasjon enn det hadde vært. Vi endret navn, fikk rene butikker, og tok i bruk en mer offensiv markedsføring. Vi kunne også utnytte en økende status i Expert International for å få de beste betingelsene, sier Kristiansen.

Han har i sin tid gjennomført tre strategiplaner i selskapet som i dag er Expert ASA. Ingen av dem har gått igjennom uten sverdslag, korridorpolitikk og en smule dramatikk.

- En ting er å lage strategiplaner – men de skal jo også gjennomføres. Man må ha tro på fremtiden, man må være begeistret – ikke la seg slå ned. Som Bøygen kan det av og til være nødvendig å gå rundt.

It's up to you, New York, New York

De fløy over om natten. Krysset Atlanterhavet med himmelhøy kurs vestover i mørket, mens de forsøkte å få litt søvn. Expert skulle børsnoteres. Arild Kristiansen og finansdirektør Sigurd Steensæth var på vei til New York, for å presentere selskapet for finansmiljøet på Wall Street. Roadshow. De ante ikke hvilket drama som skulle møte

dem i New York. Datoen står skrevet med rødt blekk i den kollektive finanshukommelsen: 29. mars 2000.

Da solen opprant denne dagen, landet Kristiansen og Steensæth i The Big Apple, i byen som aldri sover. Grytidlig. Så bar det av sted til flere møter.

- Vi rakk knapt en dusj før det første møtet på Manhattan kl. 09.00. Før det neste møtet, i Deutsche Bank, brøt helvete løs. Kvinnen som tok imot oss var allerede blek, og hun ble blekere og blekere. Hun så meget frustrert ut, og var helt ute av balanse. Vi ble invitert inn til analytikernes rom. Der sto tre skjermer ved siden av hverandre med kurver som stupte over alle tre skjermene fra venstre mot høyre. De tapte enorme beløp bare på den halve timen vi var der. Det var full panikk i meglerhus etter meglerhus. IT-markedet raste. I London fortsatte det! Vi gikk på børs på det verst tenkelige tidspunkt. Det var et helvete i markedet.

Arild Kristiansen sier tørt at ingen kunne forutse det som kom. At det er enkelt i ettertid å stille spørsmålet: «Hvorfor gikk dere da på børs?»

- Finansfolkene i New York var ganske perplekse. De innså ikke alvoret før senere den dagen. Og det er helt sikkert: De hadde tankene helt andre steder enn hos oss, et par karer fra Gjelleråsen, Norge som skulle presentere et selskap før børsnotering! Markedet for it-aksjer falt kontinuerlig, og gikk etter hvert over i et generelt stup. Aksjemarkedet ligger nede i en dump. En dyp grop, en veritabel canyon av tap og elendighet.

- Man må ha is i magen, se langsiktig. Dette selskapet kommer til å reise seg og få en bra utvikling på børsen. Uansett tror jeg det var riktig av oss å gå på børs. Husk også at tre år er kort i et børsperspektiv, sier Kristiansen.

Nordisk ambisjon

Norden er selve nøkkelordet for Arild Kristiansens strategiske grunnidé. Her ligger den fremtidige veksten for Expert.

*- Dette er et
kontinuerlig felttog.
Hele tiden må
lederen stå i spissen
og overbevise om at
den valgte kurs og
strategi er riktig, sier
Arild Kristiansen.*

- Vi er en av de sterkeste i Expert International, og der er de positive til utviklingen i Norden.

Kristiansen har vært sentral i Expert International i ti år, som styreformann og veiviser.

- Jeg har ivret for innkjøps- og markedssamarbeid. Etter at vi ble børsnotert fikk vi en overdommer, nemlig markedet. Vi sitter med en markedsandel på 27 prosent i Norge. Og vi er et lokomotiv i Expert-sammenheng i Norden. Vi måtte ut over landets grenser for å øke vår styrke på innkjøp, og for å hente ut synergier i logistikk og markedsføring.

Under hele utviklingen av Expert gjennom mer enn 40 år har det ikke manglet skeptiske røster. Men Kristiansen forkynner med inderlighet at det eneste riktige med sterk base hjemme, er å satse videre ute.

Expert eier Expert-selskapene i Danmark og Island 100 prosent, en minoritetspost i Elbodan og majoritetspost i Expert i Estland. Sverige ligger på mange måter flere år etter det øvrige Norden i kjedeoppbygging; der har de ikke fulgt samme strategi.

- For oss er sluttmålet tindrende klart – enten man vil eller ikke: En sterk Expert-organisasjon i Norden. Vi skal videreutvikle vår posisjon som en av to sterke organisasjoner i Norden på alt som heter hjemmeelektronikk. Store strukturelle endringer venter i Sverige. Om få år vil dette landskapet se nokså annerledes ut. Det blir få og sterke aktører også der.

Kristiansen foreleser gjerne om makt. Experts visjon er tuftet på en forståelse av hva det innebærer.

- Du må ha markedsrett. Leverandører forstår én ting: Volum. Vi må være så store at vi kan legge ordre tidlig inn i fabrikkene, og sikre at vi får de aktuelle produktene til de beste prisene. Samtidig gir markedsrett oss mulighet til å kjøpe utgående – men like gode! – produkter til særlig gunstige priser. Vi må hele tiden sikre oss best buy – å kunne gjøre de beste kjøpene.

Lagersjefer: Fornemmelser for logistikk

Et nytt veiskilt ble ettertrykkelig satt opp da Expert i 1994 kjøpte Haukvik Engros, som var grossist i hvite- og brunevarer.

- Frem til da var vi en fakturasentral. Men vi så etter hvert at leverandørene trakk seg ut av Skandinavia med sine lagre. Å være lagerførende med kapasitet på store kvanta varer ville bli avgjørende for fremtiden. Vi har sett i ettertid at det var en helt riktig avgjørelse. Det ble et kvantesprang. Logistikk blir et av de viktigste konkurransevåpen fremover. Dixons, som eier Elkjøp-kjeden, har ekspandert i Europa – og «spiser» stadig opp forhandlere. Dette er det store bildet:

Færre kjedestrukturer overlever i Europa. USA kommer sakte etter.

- For aksjonærene er det viktig at vi tar de riktige beslutningene, slik at den dagen noen skulle banke på for å kjøpe oss, så er vi veldig attraktive. Hele tiden må vi følge med, gjøre riktige trekk. Vi må sørge for at vi ikke står igjen på perrongen når togene går.

Arild Kristiansen går av som toppsjef i Expert nå. Men han blir sittende i fire internasjonale styrever. Han skal også være sparringspartner for Trygve Holtskog i tiden fremover.

- Vi har et godt utgangspunkt rent økonomisk. Men det å satse innebærer alltid risiko. Vi har lært gjennom mange oppkjøp at det tar tid å hente ut full effekt av oppkjøpet, alltid litt lenger tid enn man tror. Men med enighet i rekkene og godt management skal vi lykkes.

Arild Kristiansen har vært i denne bransjen siden 1962, siden den aller første jobben i Emaljeverket. Han er en av de definitive nestorene. Og selv om han på sett og vis blir pensjonist etter 40 års fartstid i en bransje han selv har formet, så har han ikke til hensikt å forlate Expert helt.

Fremtiden begynner nemlig hele tiden.

AKSJONÆRINFORMASJON

Aksjene i Expert ASA har siden april 2000 vært notert på Oslo Børs. Børsens samarbeid med andre nordiske børser om den felles markedsplassen Norex medfører at selskapets aksjer er eksponert for et stort internasjonalt investorpublikum. Selskapets eiere fikk i mindre grad enn markedets aktører generelt, merke den kraftige nedgangen i aksjemarkedet i 2002.

Selskapets aksjekapital er på 160 724 400 kroner fordelt på 32 144 880 aksjer som hver er pålydende 5 kroner. Det er i løpet av 2002 ikke utstedt nye aksjer. Expert ASA hadde ved utgangen av 2002 en markedsverdi på NOK 1 061 millioner (NOK 1 099 millioner i 2001).

Det er kun én aksjeklasse i selskapet og aksjene er likeberettigede i enhver henseende. Hver aksje gir således en stemme på selskapets generalforsamling.

Aksjonærstruktur

Ved utgangen av 2002 hadde selskapet 2 179 aksjonærer. Et år tidligere var antallet 2 251. Selskapet eier selv 4,48 prosent av totalt utstedte aksjer. Aksjonærstrukturen er relativt spredt idet de ti største eierne til sammen eier 27,23 prosent. Andelen øker til 38,12 prosent når de tjue største eierne ses under ett.

Aksjonær	Eierandel
Telenor Communication AS	9,92 %
Expert ASA	4,48 %
Finans-Invest AS	2,15 %
Verdipapirfondet Avanse Spar	1,96 %
Klepp Installasjon AS	1,86 %
NorgesInvestor AS	1,56 %
Rasmussengruppen AS	1,56 %
Tine Pensjonskasse	1,30 %
Elektro AS	1,24 %
Ullensaker Elektriske AS	1,20 %

Eierne er i hovedsak norske, men andelen aksjer eiet av utlendinger steg fra 0,3 prosent ved utgangen av 2001 til 6,8 prosent et år senere.

Ovenfor gjengis de ti største aksjonærene og deres eierandel ved utgangen av året. For mer omfattende oversikt vises det til note 14 i regnskapet.

Selskapets generalforsamling har vedtatt at selskapet kan eie inntil 10 prosent egne aksjer. Beholdningen av egne aksjer

er i løpet av året redusert fra 2 840 323 (8,8 prosent) til 1 440 295 (4,5 prosent). Beholdningens gjennomsnittlige kostpris er kr 36,54. Se for øvrig note 16 til regnskapene.

Se for øvrig avsnittet "Aksjer og opsjoner for ledelse og ansatte".

Kursutvikling

Expert-aksjen hadde en negativ realavkastning i 2002 på 6,1 prosent. Dette må sees i sammenheng med at Oslo Børs Hovedindeks, OSEBX, i samme periode falt med 31,1 prosent. Indeksen

	Høyest omsatte kurs		Lavest omsatte kurs	
	Kurs (kr)	Dato	Kurs (kr)	Dato
2002	42,50	25.03	29,30	18.11
2001	50,50	12.02	33,00	12.09

omfatter de ca 60 mest omsatte aksjene på Oslo Børs, herunder Expert-aksjen som i tillegg inngår i børsens indeks for forbruksvarer – OSE25GI. Selskapet er 4. størst målt etter markedsverdi av de 18 selskapene som ved utgangen av året utgjorde denne sektoren på Oslo Børs. OSE25GI falt med 12,6 prosent i 2002.

Utbytte

Styret har vedtatt å foreslå for generalforsamlingen at det i 2003 utbetales et utbytte på kr 1,00 for inntektsåret 2002. 192,9 millioner kroner, tilsvarende 6 kroner pr aksje, ble i 2002 vedtatt utbetalt som ekstraordinært utbytte etter salget av Eilag Teknisk AS. Beløpet ble utbetalt i januar 2003.

	2002	2001
Totalt antall aksjer omsatt	4 286 100	4 613 600
Gjennomsnitt per børsdag	17 200	18 700
Omløpshastighet	13,3 %	14,4 %
(andel omsatte av totalt utestående aksjer)		

Likviditet

Aksjens likviditet svekket seg i 2002 i forhold til det foregående året. Av i alt 251 børsdager byttet Expert-aksjer eiere på 196 av dem. Til sammen ble det handlet nær 4,3 millioner aksjer som gir et daglig gjennomsnitt på 17 200 aksjer.

Omsetningshastigheten falt dermed fra 14,4 prosent i 2001 til 13,3 prosent.

Ved børsnoteringen i april 2000 ble det etablert en bindingstid for selskapets opprinnelige aksjonærer, samt for konsernledelsen og for et større antall aksjer eiet av selskapets ansatte. I løpet av våren 2002 utløp bindingstiden for disse kategoriene.

Det er et uttalt ønske fra selskapets side at likviditeten styrkes betydelig. At selskapet etter salget av Eilag Teknikk har

fått en mer rendyrket profil som er lettere å kommunisere, vil over tid bidra til å gjøre selskapet mer attraktivt. Expert vil dessuten benytte de muligheter som internett åpner for når det gjelder å formidle all relevant informasjon til alle de som ønsker å vurdere Expert som et investeringsobjekt. Expert er en toneangivende aktør innen forbrukerelektro-nikk og vil som sådan også fremme interessen for egen aksje gjennom å skape et høyere kunnskapsnivå om den bransjen vi arbeider innenfor.

Aksjonærpolitikk

Selskapets målsetting er å gi alle eiere en best mulig avkastning over tid. God drift og god aksjonærpolitikk skal sikre selskapet muligheten til å finansiere seg i aksjemarkedet på gunstige vilkår.

Aksjonærene vil få avkastning i form av verdøkning på aksjene og utbytte. Verdøkningen er et resultat av aksje-markedets vurderinger, som igjen er avhengig av selskapets resultater, utvikling og fremtidsutsikter. For å oppnå best mulig avkastning for aksjonærene vil det derfor legges vekt på god informasjon om selskapets utvikling og stilling.

Aksjonærenes verdier skal ikke vannes ut. Dette innebærer at dersom Expert- styret velger å gå inn for emisjoner hvor fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer fravikes, som eksempel ved oppkjøp, skal motivet for slike emisjoner være å øke aksjonærenes verdier på sikt.

Så lenge selskapet er notert på Oslo Børs skal Expert gjøre det som er mulig for å gjøre likviditeten av selskapets aksjer så god som mulig. Alle aksjene skal ha lik stemmerett.

Utbyttepolitikk

Experts utbyttepolitikk må sees i sammenheng med bransjespesifikke forhold, selskapets strategi og strategiske muligheter for øvrig. Det er et mål at det skal betales ut utbytte hvert år. Nivået på utbyttet vil normalt ligge i området 20-40 prosent av konsernets resultat etter skatt.

Utbyttet vil variere avhengig av soliditeten i selskapet og hvilke muligheter selskapet ser i markedet med hensyn til mulige oppkjøp eller annen ekspansjon.

Informasjonspolitikk

Expert skal til enhver tid sørge for at all relevant informasjon om selskapet er tilgjengelig for hele markedet. Dette skal skje ved at informasjonen spres på en mest mulig effektiv måte og samtidig til markedet. Børsforskriften angir utgangspunktet for selskapets informasjonsstandard.

Selskapet tilstreber generell åpenhet i forhold til sin virksomhet. Dog vil selskapet ikke gi informasjon som vil kunne virke skadelig eller hemmende på selskapets konkurranseevne eller gi informasjon som kan krenke personvernet.

Selskapet vil hvert år utgi en årsrapport og fire kvartalsrapporter. Årsrapporten sendes selskapets aksjonærer, mens øvrige kvartalsrapporter offentliggjøres på selskapets hjemmesider.

Expert vil aktivt benytte presentasjoner, pressemeldinger, selskapets intranett og internettsider til å spre kunnskap om og skape interesse for selskapet og aksjen. Kurssensitiv informasjon vil først bli meddelt Oslo Børs og deretter markedet.

Internt i selskapet følger man rutiner som sikrer at sensitiv informasjon blir behandlet internt og fortrolig inntil den offentliggjøres.

Aksjer og opsjoner for ledelse og ansatte

Beholdning pr. 31.12.02

	Aksjer	Opsjoner
Styret		
Svein S. Jacobsen	10 000	
Ivar Jørgensen	399 968	
Sverre Leiro		
Bjørn Formo		
Jan Gunnar Hartvig	62	
Håkon Slettebakken	52 148	15 000
Steinar Rørgemoen	42 837	15 000
Wenche Tuvrønningen	6 520	
Konsernledelse		
Trygve Holtskog	20 059	100 000*
Steinar Rørgemoen	42 837	15 000
Dagfinn Edvardsen		
Sigurd Steensæth	55 282	40 000
Trond Bentestuen		15 000
Jaan Ivar G. Semlitsch	2 504	15 000

* Trygve Holtskog ble i forbindelse med tiltredelse som konsernsjef tildelt 60 000 opsjoner 2. januar 2003. Disse er inkludert.

En aksjeordning ble introdusert for selskapets ansatte i 2000.

Finanskalender

04.04.2003	Ordinær generalforsamling
06.05.2003	Offentliggjørelse av 1. kvartal 2003
01.08.2003	Offentliggjørelse av 2. kvartal 2003
24.10.2003	Offentliggjørelse av 3. kvartal 2003

Analytikere

Nedenstående analytikere følger Expert-aksjen på løpende basis. De utarbeider jevnlige analyser om selskapet og gir råd til investorer. Expert gjør oppmerksom på at selskapet ikke er ansvarlig for de prognoser, vurderinger og råd som fremkommer.

Meglerhus	Analytiker
Carnegie	Gaute Garshol
First Securities	Einar K. Strømstad
ABG Sundal Collier	Torgeir Vaage
Orkla Enskilda Securities	Ketil Skjåk
Pareto Securities	Erik Helberg
Gjensidige NOR Equities	Klaus Hatlebrekke
Alfred Berg	Tore Østby

STYRE

Svein S. Jacobsen (51)

Styreformann

Svein S. Jacobsen jobber på heltid med styrearbeid. Han er også styremedlem i Tomra Systems ASA, InFocus inc., USA, Zenitel NV, Belgia og Orkla ASA. Han ble valgt til styreformann i Expert i april 2002 for en to-års periode. Jacobsen har 10 000 aksjer i Expert.

Ivar Jørgensen (64)

Nestformann

Ivar Jørgensen er adm. direktør i Elektro AS. Han er også styreformann i Nordlandsbanken og styremedlem i Elektro AS, Argon AS, TELFO og F.F.F. NHO. Jørgensen ble valgt til styret i Expert i april 1999 og ble gjenvalgt i april 2002. Han har 399 968 aksjer i Expert.

Jan Gunnar Hartvig (43)

Styremedlem

Jan Gunnar Hartvig er adm. direktør i NorgesInvestor AS. Han er også styreformann i HOV+Dokka ASA, Grenland Offshore AS og styremedlem i Mjørud AS, Move Systems AS, Read Group AS, Bosvik AS og Jernia AS. Han ble valgt til styret i Expert i april 1999. Hartvig har 62 aksjer i Expert.

Bjørn Formo (54)

Styremedlem

Bjørn Formo er konserndirektør i Telenor ASA. Han er også styremedlem i Geodata AS, Tenant Forsikring, samt flere interne styrer i Telenor. Han ble valgt til styret i Expert i april 2001.

Sverre Leiro (55)

Styremedlem

Sverre Leiro er konsernsjef i NorgesGruppen ASA. Han er også styreleder i Tanum og styremedlem i Merkantildata ASA, samt interne styrer i NorgesGruppen. Han ble valgt til styret i Expert i april 2002.

Håkon Slettebakken (61)

*Styremedlem,
ansattes representant*

Håkon Slettebakken er logistikkdirktør i Expert Norge AS. Han er også styremedlem i Huseby AS. Han ble valgt til styret i Expert i april 1999. Slettebakken har 52 148 aksjer og 15 000 opsjoner i Expert.

Wenche Tuvrønningen (45)

*Styremedlem,
ansattes representant*

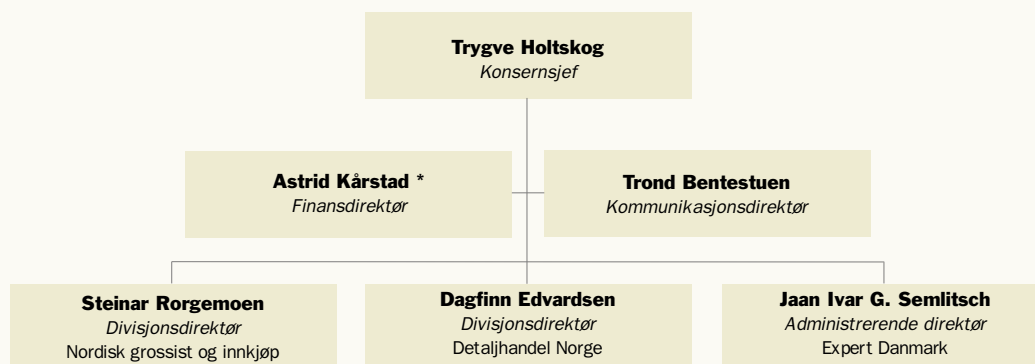
Wenche Tuvrønningen er sekretær for konserndirektør finans i Expert ASA. Hun ble valgt til styret i Expert i april 2001. Tuvrønningen har 6 520 aksjer i Expert.

Steinar Rorgemoen (39)

*Styremedlem,
ansattes representant*

Steinar Rorgemoen er divisjonsdirektør i Expert Norge AS. Han er også styremedlem i flere interne styrer i Expert. Han ble valgt til styret i Expert i april 2002. Rorgemoen har 42 837 aksjer og 15 000 opsjoner i Expert.

ORGANISASJON

* Astrid Kårstad ble ansatt som finansdirektør i Expert 4. mars 2003 og vil tiltre stillingen etter nærmere avtale.

KONSERNLEDELSE

Trygve Holtskog (39)

Konsernsjef

Trygve Holtskog er utdannet fra BA/BI, og har siden høsten 2000 vært adm. direktør i Expert Norge før han overtok som konsernsjef 1. januar 2003. Han kom fra stillingen som direktør i svenske ICA AB. Han har bred erfaring fra lederposisjoner, blant annet som divisjonsdirektør i Hakon Gruppen. Holtskog er styremedlem i NRK Aktivum, Jernia ASA, Bransjeforbundet EE-bransjen og Landsstyret i Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon.

Dagfinn Edvardsen (45)

Divisjonsdirektør

Detaljhandel Norge

Dagfinn Edvardsen er tredje generasjons kjøpmann. Han kom til Expert 1. januar 2003 fra stillingen som adm. direktør i MIX Butikkene og medlem av konsernledelsen i NorgesGruppen. Han har drevet i mange år som selvstendig næringsdrivende før han i 1994 var en av grunnleggerne bak MIX-kjeden. Edvardsen har også vært markedsdirektør i MIX Butikkene.

Jaan Ivar G. Semlitsch (31)

Administrerende direktør

Expert Danmark

Jaan Ivar G. Semlitsch er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole med MBA Exchange Program på Kellogg Graduate School, Northwestern University i USA. Han har arbeidet i Expert siden 1. oktober 2001 og fra 1. august 2002 som adm. direktør i Expert Danmark. Han kom til Expert fra McKinsey som Associate Partner der han jobbet med virksomheter innen handel og media.

Trond Bentestuen (33)

Kommunikasjonsdirektør

Trond Bentestuen er utdannet Bachelor of Arts, Journalism and Political Science fra Temple University, Philadelphia i USA. Han har jobbet i Expert siden 1. mars 2002, og siden 1. januar 2003 som kommunikasjonsdirektør. Bentestuen kom til Expert fra Telenor hvor han har jobbet som rådgiver innen pressehåndtering.

Steinar Rorgemoen (39)

Divisjonsdirektør

Nordisk grossist og innkjøp

Steinar Rorgemoen er utdannet fra BI/NMH. Han har jobbet i Expert siden 1994 og har innehatt posisjoner som blant annet salgsdirektør og detaljhandelsdirektør før han 1. januar 2003 tiltrådte stillingen som divisjonsdirektør for nordisk grossist og innkjøp. Rorgemoen kom til Expert fra Grundig Norge.

Sigurd Steensæth (52)

Finansdirektør

Sigurd Steensæth er utdannet siviløkonom. Steensæth har jobbet i Expert siden 1986 og var økonomidirektør inntil han i 2000 ble konserndirektør finans. Han har tidligere jobbet som økonomisjef i Jac. Jacobsen AS (Luxo). Steensæth går over i stillingen som økonomidirektør i Expert når ny finansdirektør tiltrer.

FORRETNINGSOMRÅDER

Nordisk grossist og innkjøp

Expert skal sikre forbrukeren de beste merkevarene til meget konkurransedyktige priser. Experts grossist- og innkjøpsorganisasjon skal til enhver tid tilby forbrukeren de siste produktene og den nyeste teknologien. Expert er en av Nordens to viktigste distribusjonskanaler for produsentene av elektronikkprodukter. Expert, med aktivitet i fem land, er en sterk aktør på innkjøpssiden. Sentrallageret for Expert ligger i Skien og leverer til det norske og islandske markedet.

Expert skal til enhver tid være først med det siste. Våre kunder forventer å finne de siste og mest innovative produktene straks de lanseres i markedet. Expert har lang tradisjon i å samarbeide med verdens største og mest innovative leverandører.

Forbrukerelektronikkmarkedet står på terskelen til mange spennende nyheter

Det tradisjonelle TV-apparatet erstattes av bredformat. Plasma og LCD øker sin betydning som format og teknologi de nærmeste årene og vil gjøre nordiske hjem mer moderne. Forbrukerne gis også muligheten til å benytte nye tjenester og utvikle nye bruksområder.

Et annet spennende område er trådløs kommunikasjon. Etter hvert vil trådløs kommunikasjon integreres i svært mange av de produktene Expert selger. Blant annet er Bluetooth en standardisert teknologi som sikrer at produkter snakker sammen trådløst - uavhengig av produsent og varemerke. Innen dette området vil det skje mye spennende de nærmeste årene.

Verden blir mer digital

Kringkastere verden over ønsker å avslutte analoge sendinger og erstatte disse med digitale løsninger som gir nye muligheter. Dette betyr økt mangfold og flere muligheter for å fylle sendingene med alternativt innhold i forhold til det forbrukeren opplever i dag. For Expert betyr dette at vi må bringe til forbrukeren de produktene som tilfredsstiller fremtidige behov.

Også på hvitevaresiden ser vi spennende endringer. Stål og aluminium inntar hjemmene våre og design blir stadig viktigere. Som et eksempel har vi registrert at "amerikanske" kjøleskap med isbitmaskin og iskaldd drikkevann har en kraftig vekst i markedet. Dette signaliserer økt interesse for å ta i bruk nye produkter.

Det er forbrukerne som begrenser eller akselererer innovasjonen av nye produkter og teknologi. Experts grossist- og innkjøpsorganisasjon skal jobbe aktivt med vareforsyning og den utfordringen det er å bringe det siste innen hver produktkategori til den nordiske forbrukeren.

Norge

Expert har to varemerker i Norge; Expert og El-Kjeden. Konkurransen i Norge innen forbrukerelektronikk er preget av to toneangivende aktører, hvorav Expert og El-Kjeden er den ene. Expert i Norge har en omsetning på NOK 2 873 millioner.

Expert har til sammen 331 butikker i Norge. Av disse er 32 Expert Bonus, 167 Expert og 132 El-Kjeden. Expert eier 54 butikker. De resterende butikkene er tilknyttet kjeden på langsiktige avtaler. Av butikkene busjetteres egeneide for mer enn 40 prosent av omsetningen.

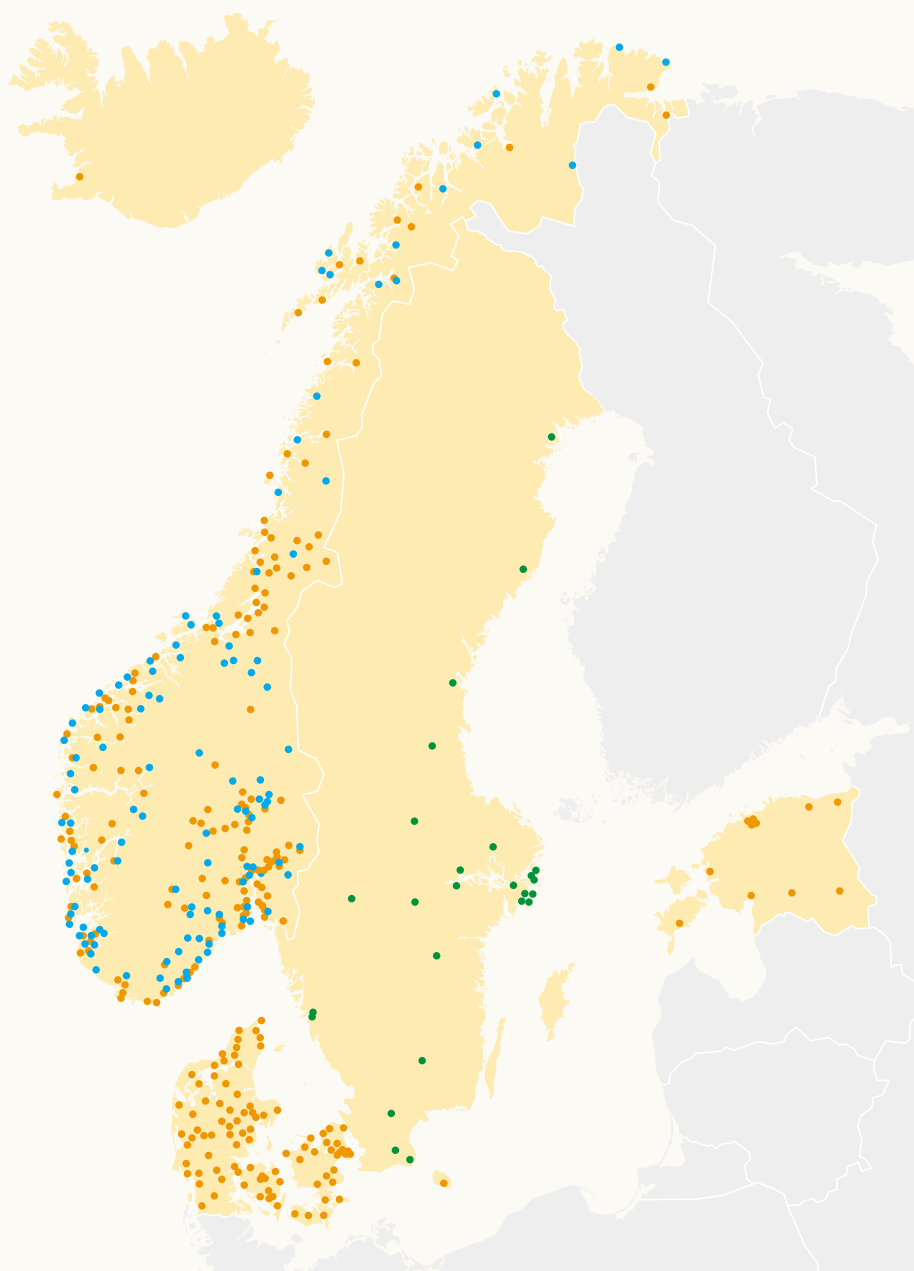
Experts ambisjon er å gi kundene en best mulig kjøpsopplevelse. Det innebærer å føre produkter som er meget konkurranse-dyktige på pris, samtidig som kundene skal oppleve god kompetanse og service i alle butikkene.

Strukturelle endringer er gjennomført og kjedekonseptene innarbeidet. Expert vil i tiden som kommer fokusere på å videre-utvikle driften av butikkene. Implementering av driftsrutiner vil være avgjørende for å lykkes. I en bransje preget av lave driftsmarginer er kostnads-kontroll en selvfølge.

Expert og El-Kjeden er representert i hele Norge. Det er således viktig for kjeden å opptre med ansvarlighet og kunnskap ovenfor kundene. For Expert er det derfor en klar målsetting å styrke kundenes opplevelser, både før, under og etter et besøk i en Expert butikk.

Utviklingen for Expert i Norge går i retning av flere stormarkeder. Expert søker aktivt etter attraktive nye beliggenheter i de største norske byene. Høsten 2002 overtok Expert alle Coop Powers stormarkeder i Norge. Det tilførte kjeden ytterligere markedsandeler i Norge.

- *Expert Bonus og Expert (307)*
- *El-Kjeden (132)*
- *Power (26)*

Danmark

Expert har en markedsandel på 12 prosent innen brunevarer. Det representerer en butikkomsetning på NOK 900 millioner. Expert Danmark A/S ble kjøpt av Expert ASA våren 2002, og i forbindelse med kjøpet gikk 80 prosent av forhandlerne over på en fem års standard franchisekontrakt hvor Expert eier leiekontrakter og driftsmidler. Det er 96 butikker tilknyttet Expert Danmark.

Det danske markedet er fortsatt fragmentert med mange aktører med ulik profesjonalitet. Konkurransen er hard. Videre har den danske forbruker sterk fokus både på pris og service. Det er imidlertid kun to aktører som har en nordisk plattform i Danmark, hvor Expert er den ene. Markedet er i en tidlig restruktureringsfase. Det vil trolig være færre aktører i Danmark i løpet av de neste tre årene, noe som danner grunnlag for styrket lønnsomhet.

Butikker fra andre kjeder har meldt overgang til Expert, blant annet butikker fra den frivillige kjeden 2tal. Det forventes at denne trenden vil fortsette i 2003. Videre vil Expert lansere kjedens største butikk i Bruuns Galleri i Århus i august 2003. Flere Expert-butikker innebærer ytterligere volum og stordriftsfordeler samtidig som strukturen i bransjen blir gunstigere.

Sverige

Power-kjeden ble lansert av COOP Elektro (Kooperative Förbundet og Norges Kooperative Landsforening) i 2001. De opprinnelige eierne KF og NKL etablerte sammen med Expert Power Hemelektronik AB som overtok varebeholdning, leiekontrakter, ansatte og inventar pr. 1. februar 2003.

Expert er pådriveren i videreutviklingen av Power Hemelektronik og vil bidra med modeller og systemer som har vist seg vellykkede i Norge. Expert har i oppstartsfasen en eierandel på 49 prosent med opsjon på å overta resten av aksjene. Power beholdes som varemerke.

Selskapet har en ferdig butikkstruktur med butikker lokalisert med gode beliggenheter i de største byene i Sverige. Ved overtakelsen besto Power av 26 stormarkeder.

De nye eierne ser store samordningsmuligheter med Experts norske virksomhet. De målbare synergiene vil blant annet komme i form av bedre sortimentsstyring og innkjøpsbetingelser. I tillegg forventes det at kompetanseutveksling mellom organisasjonene kan indirekte gi like store resultatforbedringer. Experts inntreden vil gi Power økt konkurransekraft gjennom både lavere utsalgspriser og bedre handleopplevelser.

Estland

Expert eier 51 prosent av Finesco AS som opererer varemerket Expert i Estland. Expert Estland har 11 butikker. 10 av butikkene er egeneid, mens en er franchise. Expert har en markedsandel på 18 prosent. Det estiske markedet er ikke ulikt det danske preget av mange aktører og et sterkt prispress. Expert Estland antar at markedet i 2003 vil holde seg på samme nivå som fjoråret.

Island

Expert åpnet sin første butikk i Reykjavik 23. november 2003. Stormarkedet har en salgsflate på 2 000 kvadratmeter og er den største forretningen i kjeden. Stormarkedet ligger nær et IKEA varehus og fører fullt sortiment.

Markedet er meget fragmentert og står foran en omstrukturering. Expert antar at mange av de små aktørene vil forsvinne og at markedet vil bli preget av to store aktører i fremtiden.

Expert ASA

Postadresse

Besøksadresse

Telefon

Telefaks

E-post

Web

Postboks 43, 1483 Skytta

Stamveien 1, Gjelleråsen Næringspark

67 92 70 00

67 92 70 76

firma.expert@expert.no

www.expert.no